

Erhvervsudvikling
- strategi, styrker og statistik

Aarhus Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2021

Indhold

Forord	s. 4
Kapitel 1. Covid-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv	s. 6
Kapitel 2. Erhvervmæssigt potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi	s. 10
Kapitel 3. Aarhus Kommune: Erhvervsudvikling i tal	s. 22
Kapitel 4. Lokal og specialiseret vejledning i Aarhus Kommune	s. 60

Forord

Erhvervsudvikling i Aarhus – strategi, styrker og statistik

Velkommen til anden udgave af kommunerapporter om erhvervsudvikling i Midtjylland – rapporter der tager temperaturen på det lokale erhvervsliv i de 19 midtjyske kommuner.

Erhvervshus Midtjylland har, som et af flere fokuspunkter, til formål at fremme og påpege midtjyske vækstdrivere og styrkepositioner, samt modvirke de udviklingsbarrierer, som fremgår af det midtjyske kapitel i strategien for Erhvervsfremme 2020-2023. Kommunerapporterne skal ses som et led i dette arbejde, da de skal danne grundlag for en stærk, aktiv og faktabaseret erhvervsfremmeindsats lokalt og regionalt, der understøtter de mange forskellige potentialer og styrker, som Midtjylland besidder.

Endvidere har kommunerapporterne til formål fortsat at udbygge og styrke sammenhængen mellem, på den ene side kommunernes og deres lokale virksomheders behov i forhold til muligheder og udfordringer på erhvervsfremmeområdet, og på den anden side erhvervshusets specialiserede ydelser om virksomhedsdrift og udvikling.

COVID-19 har gennem det seneste år spillet en central erhvervspolitisk rolle, hvorfor

kommunerapporterne med lokalt udarbejdede bidrag, ønsker at give et indblik i de erfarede udfordringer og muligheder forbundet med COVID-19 samt de initiativer, der lokalt er igangsat med henblik på at understøtte erhvervslivet under Coronapandemien. Formålet er ikke alene at skabe et historisk indblik i, hvordan COVID-19 påvirkede erhvervslivet – det er i lige så høj grad at opnå indsigt i, hvilken udvikling erhvervslivet ventes at gennemgå. For denne del af kommunerapporterne er vi særligt taknemmelige for kommunernes bidrag, da dette skaber grundlag for inspiration og videndeling på tværs af kommunerne, og potentielt også udvikling af nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber til gavn for det lokale erhvervsliv.

Belært af erfaring fra sidste års bidrag fra kommunerne, arbejdes der lokalt meget aktivt med indsatser og initiativer, der fremmer grøn omstilling og cirkulær økonomi. Kommunerapporterne vil derfor yderligere skrive sig ind i denne dagsorden, og understøtte det videre arbejde baseret på et datagrundlag, som tegner billedet af det midtjyske potentiale, der er forbundet med cirkulær økonomi.

Det er vigtigt for os at kommunerapporterne afleder en øget dialog tværkommunalt samt mellem kommunerne og erhvervshuset med henblik på at styrke erhvervsfremmeindsatsen. ■

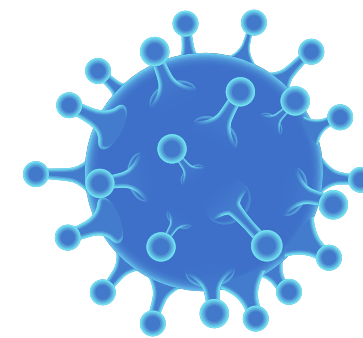
God læselyst
Bestyrelsesformand, Søren Olesen
Direktør, Erik Krarup

COVID-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv i Aarhus Kommune

Kapitel 1

Erfarede udfordringer for erhvervslivet i Aarhus Kommune

COVID-19 har udover at være en sundhedskrise også medført en økonomisk krise. Erhvervslivet i Aarhus er ramt og ikke mindst de erhverv, som er afhængige af, at folk kan færdes frit i byen, mærker store konsekvenser af krisen. Turisme, detailhandel og oplevelsesindustrien i Aarhus har oplevet store tab i omsætning og indtjening og forventer også fremadrettet markante fald. Krisen har forstærket de forandringer, der allerede var i gang som konsekvens af en markant øget nethandel og flere virtuelle butikker. Den gradvise genåbning har forløbet positivt, men det er usikkert, om der forbrugsmæssigt har været tale om en kortsigtet "ketchup-effekt". Hotellerne er fortsat hårdt ramt med en lav belægningsprocent og stor usikkerhed om fremtiden. Ligeledes har nedlukning haft voldsomme konsekvenser for oplevelsesindustrien, herunder mindre spillesteder, teatre og underleverandører.

Aarhus Kommune har gennem Corona krisen løbende monitoreret udviklingen blandt kommunens virksomheder. Monitoreringen viser blandt andet, at:

- Ledigheden i Aarhus Kommune er steget under Corona-pandemien, men faldet siden januar 2021 og ligger under gennemsnittet for sammenligningskommunerne.
- En lavere andel af virksomhederne og selvstændige i Aarhus Kommune har benyttet hjælpepakkerne end i sammenligningskommunerne. Det gælder både for (løn)kompensation og faste omkostninger.
- Mange har benyttet lønkompensation, men andelen af virksomheder på lønkompensation og kompensationsordningen for selvstændige i Aarhus Kommune er markant lavere under 2. nedlukning (dec. 2020-feb. 2021) sammenlignet med den første nedlukning.
- Det er især virksomheder inden for oplevelsesindustrien, der har søgt om kompensation for faste omkostninger i Aarhus.
- Iværksætterraten i Aarhus er steget i marts, men har siden december 2020 ligget under gennemsnittet for sammenlignelige kommuner.
- Antallet af konkurser i Aarhus Kommune er faldet i marts, men ligger dog over gennemsnittet for de tidligere år.
- Antallet af jobopslag i Aarhus Kommune lå over niveauet for tidligere år i marts, men under gennemsnittet for region Midtjylland og hele landet. Det kan konstateres, at erhvervslivet i Aarhus Kommune klarer sig nogenlunde som i de andre storbykommuner, der alle er hårdere ramt af Corona krisen end resten af landet.
- Oplevelsesindustrien har lidt kraftigt under Corona krisen, og især turistrelaterede virksomheder har mærket det bratte fald af besøgende eller har reelt været lukket ned. Selv om danske turister i et vist omfang har søgt til de lokale forlystelsesparker, har det ikke opvejet det manglende antal udenlandske turister. Antal overnatninger i Aarhus faldt med 34% fra 2019 til 2020.
- Aarhus er en "ung by" med over 50.000 studerende. Denne gruppe har traditionelt præget bybilledet om aftenen og natten, hvilket betyder, at Aarhus har et meget stort antal barer, caféer, spillesteder, diskoteker og natklubber. Disse har været lukket og ud over den manglende omsætning, har det samtidig betydet at en stor mængde unge medarbejdere med studiejobs har manglet deres indtjening.

Erfarede muligheder for Aarhus Kommunes erhvervsliv som konsekvens af COVID-19

- Generelt har Corona situationen presset flere og flere virksomheder over i et digitalt univers. Møder, foredrag og seminarer (webinarer) afvikles i stort omfang digitalt. Det har været interessant at følge, at også flere kulturelle oplevelser såsom mindre teaterstykker og koncerter er afviklet digitalt. Det er naturligt nok ikke samme intime og sociale oplevelse, men kunstnerne har i et mindre omfang haft mulighed for at præsentere deres værker på en ny måde.-
- Erhvervsturisme aktører har som følge af COVID-19 været tvunget til at udvikle nye mødeformater (mindre møder og hybride møder). Der er fortsat stor usikkerhed omkring muligheden for at kunne afvikle store internationale konferencer fremover.
- COVID-19 har sat turbo på nethandlen, hvilket har udfordret de fysiske butikker. Nye detailhandelskoncepter vil i stigende grad skulle udvikles for at imødekomme den øgede konkurrence
- Aarhus har traditionelt mange virksomheder, der arbejder med digital udvikling, og blandt disse har man set en øget aktivitet, ligesom der har været rekrutteret flere medarbejdere til disse brancher.
- Gaming- / spilindustrien er kommet mere i fokus og der er opstået flere iværksættere, der nu arbejder med digitale spilplatforme.

indsatser og initiativer igangsat med henblik på at understøtte erhvervslivet i kommunen under - og efter COVID-19

Aarhus Kommune nedsatte tidligt i Coronakrisens forløb en taskforce, der havde fokus på at støtte op om erhvervslivet som supplement til de nationale hjælpepakker. Via virtuelle, branchespecifikke rundbordssamtaler med borgmesteren har taskforcen afdækket de indsatsområder, der var mest påtrængende.

Aarhus Kommunes Coronatiltag

- Straks-betaling af regninger
- Udskydelse af indbetaling af dækningsafgift
- Øget anlægsaktivitet
- Anlæg for 250 mio. kr. fremrykket i 2020
- Ekstraordinært træk på likviditeten – 300 mio. kr.
- Vægt på grøn omstilling
- Bygningsvedligeholdelse og genopretning
- Øget byggesagsbehandling, lokalplanlægning mv.
- Annullering af afgiften på udeservering
- Hjælpepakker til kulturinstitutioner og foreninger på samlet 75 mio. kr. i samarbejde med Salling Fondene
- Fremrykning af renoveringer i Almene Boligforeninger på op mod 2 mia.
- Inspiration og hjælp til iværksættere i Corona-klemme
- Mere-Gang-i-Aarhus initiativer for at tiltrække mennesker til butikker, restauranter og hoteller i det omfang, det var muligt og forsvarligt hen over Coronatiden

Erhvervspakke

I forbindelse med Aarhus Byråds vedtagelse af budget for 2021 – 2024 blev en erhvervspakke på 120 millioner kroner fordelt over fire år til investering i erhvervs-, vækst- og beskæftigelsesfremmende initiativer vedtaget. Erhvervspakken giver bl.a. mulighed for at sætte nye initiativer i gang for at afbøde Coronakrisens skadevirkninger og understøtte den grønne omstilling. I erhvervspakken, der også har et stærkt fokus på bæredygtighed og grøn omstilling, er der afsat midler til fem hovedområder:

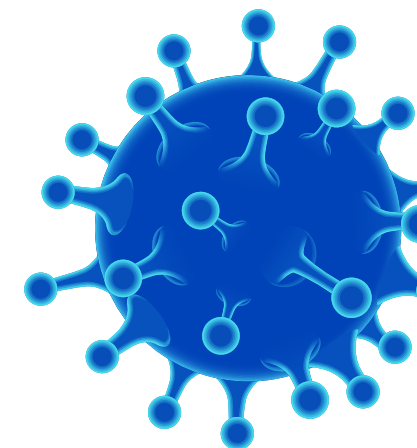
1. Vækst, eksport, innovation, iværksætteri samt klynger
2. Styrkelse af erhvervsuddannelserne
3. Markedsføring, erhvervsturisme, byliv og erhvervsklima
4. Uddannelse og beskæftigelse
5. International skole

Dertil kommer et styrket samarbejde med erhvervslivet om indkøb og udbud, der også finansieres via erhvervspakken.

Genstartspuljer til særligt udsatte erhverv

Som bidrag til en god genstart har Aarhus Kommune allokeret to millioner kroner til hver af følgende tre puljer for særligt udsatte erhverv:

1. Turisme – udvikling af nye koncepter og modeller, som kan trække gæster til Aarhus og udvikle en bæredygtig turisme samt markedsføring af Aarhus.
2. Detailhandel – udvikling af nye koncepter og modeller, som kan trække shopping-gæster og handlende til Aarhus og sikre en bæredygtig detailhandel, herunder med fokus på trends i digital omstilling samt markedsføring af Aarhus.
3. Oplevelsesindustri – fælles markedsføring af Aarhus som spændende oplevelses- og underholdnings by samt udvikling af nye/justerede koncepter som følge af Corona. ■

Aarhus
Kommune

Oplevelsesøkonomien: Fem års fremgang sat over styr på et år

Siden 2008 har oplevelsesøkonomi været opdelt i to grupperinger. 'Kreative erhverv', som eksempelvis arkitekter, designere, udførende scenekunstnere, og så 'Oplevelser', der består af restauranter, museer, hoteller, campingpladser, rejsebureauer, messecentre, forlystelsesparker og lignende.

Fra 2015 til 2019 har der været en samlet beskæftigelsesvækst i Region Midtjylland på 11,9 procent inden for oplevelsesøkonomien. De kreative erhverv er vokset med 9,1 procent, mens oplevelser er vokset med 14,1 procent.

I Aarhus Kommune har der også været en samlet vækst i oplevelsesøkonomien. Her var den på 13,8 procent i perioden 2015 til 2019. Helt nøjagtigt er der kommet 3.171 flere beskæftigede til. Oplevelsesdelen voksede med 2.202 beskæftigede, hvilket svarer til 17,4 procent, mens de kreative erhverv havde en tilvækst på 969 beskæftigede, svarende til en stigning på 9,4 procent.

Af Tabel 1 fremgår det, at oplevelsesøkonomien er gået 10,4 procent frem på landsplan. De kreative erhverv er vokset med 3,7 procent, mens oplevelser er vokset med 14,6 procent i perioden.

Tabel 1. Beskæftigelse i oplevelsesøkonomi efter område, 2015 og 2019

	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Antal	Procent
Aarhus Kommune						
Kreative erhverv	10.357	5,5%	11.326	5,5%	969	9,4%
Oplevelser	12.653	6,7%	14.855	7,2%	2.202	17,4%
Oplevelsesøkonomi i alt	23.010	12,2%	26.181	12,7%	3.171	13,8%
Region Midtjylland						
Kreative erhverv	27.871	4,5%	30.396	4,6%	2.525	9,1%
Oplevelser	37.573	6,0%	42.865	6,4%	5.292	14,1%
Oplevelsesøkonomi i alt	65.444	10,5%	73.261	11,0%	7.817	11,9%
Hele landet						
Kreative erhverv	119.139	4,3%	123.543	4,2%	4.404	3,7%
Oplevelser	188.532	6,8%	216.055	7,4%	27.523	14,6%
Oplevelsesøkonomi i alt	307.671	11,1%	339.598	11,6%	31.927	10,4%

Kilde: Danmarks Statistik RAS.

Af ovenstående tabel kan det endvidere læses, at oplevelsesøkonomien udgør 12,7 procent af den samlede beskæftigelse i Aarhus Kommune i 2019. Det er en smule mere end i Region Midtjylland (11,0 procent) og hele landet (11,6 procent).

De kreative erhverv udgør 5,5 procent af beskæftigelsen i Aarhus Kommune, mens oplevelser udgør 7,2 procent. Det er nogenlunde overensstemmende med regionen og hele landet.

Detailhandel

Den midtjyske detailhandel er på en række fronter under forandring. Der er gennem de seneste ti år sket en forskydning i detailhandlens beskæftigelse. 'Supermarkeder, varehuse mv.', der også indeholder købmænd og discountbutikker, udgør en større andel af detailhandlen, mens beskæftigelsen i 'Specialiseret detailhandel' er faldende. Handel med biler og udstyr hertil ligger stabilt, og så er der kommet en ny spiller, som er vokset med 350 procent i perioden 2008 til 2019 – internethandel.

Den samlede detailhandel udgør 15,3 procent af den private sektor i Aarhus Kommune i 2019. I regionen var det 14,3 procent af den private beskæftigelse, man fandt her, mens det på landsplan var 13,5 procent.

'Supermarkeder, varehuse mv.' stod for 6,1 procent af den private beskæftigelse i Aarhus Kommune, hvilket er i overensstemmelse med regionen og hele landet. 'Specialiseret detailhandel' udgjorde 6,7 procent i Aarhus Kommune, hvilket også er ens med andelen for regionen og hele landet.

'Handel med biler og udstyr' udgør 1,6 procent af den private beskæftigelse i Aarhus Kommune i 2019, og kommunen er således også sammenlignelig med regionen (2,3 procent) og hele landet (2,1 procent) på dette punkt.

Inden for 'internethandel' var der 1.244 beskæftigede i Aarhus Kommune i 2019, hvilket svarer til 0,9 procent af den private beskæftigelse i kommunen. Det er lidt mere end på landsplan (0,5 procent), men sammenligneligt med Region Midtjylland, hvor der var 3.260 beskæftigede i branchen svarende til 0,7 procent af den private beskæftigelse, jf. Tabel 2.

Tabel 2. Beskæftigelse og andel af privat sektor efter område, 2015 og 2019

	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Antal	Procent
Aarhus Kommune						
Detailhandel med biler og udstyr	1.984	1,6%	2.316	1,6%	332	16,7%
Supermarkeder, varehuse mv.	7.999	6,4%	8.679	6,1%	680	8,5%
Specialiseret detailhandel	9.275	7,4%	9.473	6,7%	198	2,1%
Internethandel	834	0,7%	1.244	0,9%	410	49,2%
Detailhandel i alt	20.092	16,0%	21.712	15,3%	1.620	8,1%
Region Midtjylland						
Detailhandel med biler og udstyr	9.667	2,2%	10.655	2,3%	988	10,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	24.255	5,6%	25.858	5,5%	1.603	6,6%
Specialiseret detailhandel	27.551	6,3%	27.705	5,9%	154	0,6%
Internethandel	1.966	0,5%	3.260	0,7%	1.294	65,8%
Detailhandel i alt	63.439	14,6%	67.478	14,3%	4.039	6,4%
Hele landet						
Detailhandel med biler og udstyr	38.612	2,0%	42.176	2,1%	3.564	9,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	99.598	5,3%	105.613	5,2%	6.015	6,0%
Specialiseret detailhandel	118.919	6,3%	118.542	5,8%	-377	-0,3%
Internethandel	5.956	0,3%	10.028	0,5%	4.072	68,4%
Detailhandel i alt	263.085	14,0%	276.359	13,5%	13.274	5,0%

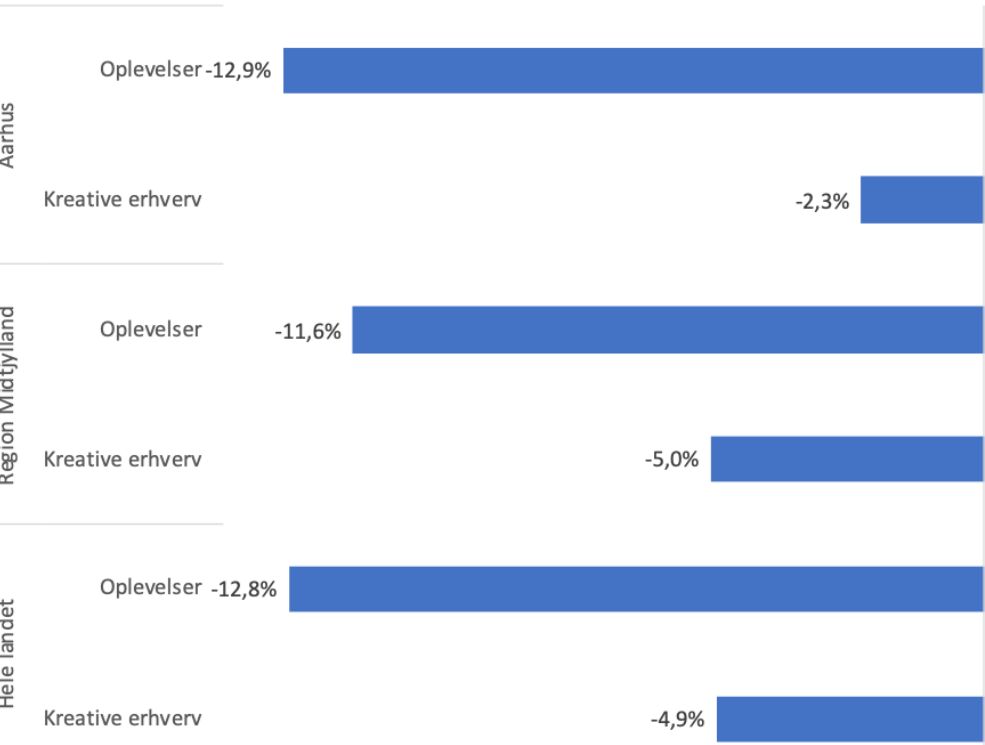
Kilde: Danmarks Statistiks RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Aarhus Kommune ligner regionen og hele landet ved, at væksten er lavere i kreative erhverv end inden for oplevelsesdelen. Hertil hører, at Aarhus Kommune er regionens største kommune og udviklingen i kommunen har også stor indflydelse på regionens.

Overordnet set har der altså været flot vækst indenfor oplevelsesøkonomien i perioden 2015 til 2019. Hvad der er sket herefter, er en anden historie. Corona kom og lukkede hele oplevelsesøkonomien ned gentagne gange, og det har selvsagt sat et meget markant præg på branchen.

Figur 1 viser, hvordan beskæftigelsesudviklingen er gået fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020. Kort sagt: fem års beskæftigelsesfremgang er tabt på gulvet på grund af Coronanedlukninger.

Figur 1. Beskæftigelsesudvikling oplevelsesøkonomi efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Aarhus Kommune er beskæftigelsen i oplevelsesdelen faldet med 12,9 procent fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020. I regionen er oplevelser gået 11,6 procent tilbage, mens der på landsplan er 12,8 procent færre beskæftigede. Kommunens fald er altså ganske repræsentativt for den generelle udvikling.

De kreative erhverv har ligeledes oplevet fald i beskæftigelsen. Kommunen oplever en tilbagegang på 2,3 procent. Det skal sammenlignes med fald i både regionen (5,0 procent) og hele landet (4,9 procent). De kreative erhverv i Aarhus Kommune klarer sig altså en smule bedre igennem nedlukningerne forårsaget af COVID-19, end det generelt gør sig gældende for regionen og på landsplan.

Ovenstående tabel viser også tal for oplevelsesøkonomiens beskæftigelse i 2015 samt beskæftigelsesudviklingen frem til 2019. I forhold til generel beskæftigelsesvækst i detailhandlen adskiller Aarhus Kommunes detailhandel sig heller ikke markant fra regionen og hele landet. Samlet set er beskæftigelsen vokset med 1.620 beskæftigede i Aarhus Kommune, hvilket svarer til 8,1 procent. I regionen er den samlede detailhandel vokset med 6,4 procent, mens væksten på landsplan var 5,0 procent.

‘Supermarkeder, varehuse mv.’ er i Aarhus Kommune vokset med 8,5 procent. Det er højere end væksten i regionen og hele landet, som har været på henholdsvis 6,6 procent 6,0 procent.

Den ‘specialiserede detailhandel’ er vokset med 2,1 procent i Aarhus Kommune. I både Region Midtjylland og hele landet holdes status quo med henholdsvis 0,6 procents vækst og 0,3 procents tilbagegang. Væksten i detailhandelen afspejler derfor på mange måder en generel større beskæftigelsesfremgang i Aarhus Kommune end i regionen.

‘Detailhandel med biler og udstyr’ er ydermere vokset i Aarhus Kommune – også mere end på det generelle plan for regionen og på landsplan.

Endelig er der ‘internethandlen’, der oplever en stor relativ stigning i beskæftigelsen i perioden 2015 til 2019. Den store vækst skal ses i lyset af et lavt nominelt udgangspunkt i beskæftigelsen i 2015, men der er ingen tvivl om, at det er en branche, der kommer til at udgøre en større og større andel af danskernes indkøbsvaner. Væksten i Aarhus Kommune fra 2015 til 2019 var 49,2 procent, hvilket er en smule mindre end væksten i regionen (65,8 procent) og hele landet (68,4 procent).

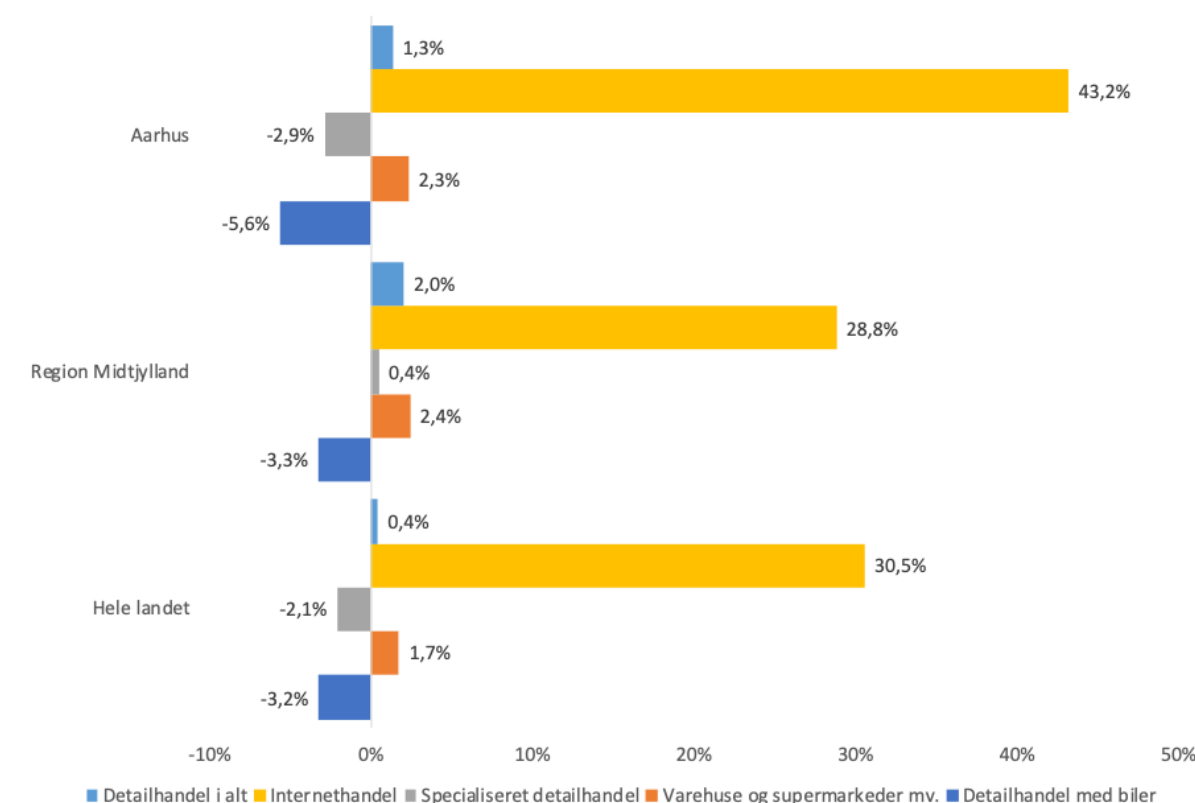
Coronakrisen har også haft indflydelse på detailhandlen, hvilket ses af Figur 2, som viser beskæftigelsesudviklingen fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020 i Aarhus Kommune, Region Midtjylland og hele landet.

Overordnet er detailhandlen status quo i hele landet med en vækst på 0,4 procent, mens den i regionen er vokset med 2,0 procent. I Aarhus Kommune har der været en vækst på 1,3 procent.

Coronakrisen har været hård ved den danske bilhandel, hvor beskæftigelsen i hele landet er gået 3,2 procent tilbage. Tilbagegangen var på samme niveau i regionen (3,3 procent), mens detailhandelen med biler i Aarhus Kommune er gået 5,6 procent tilbage.

Beskæftigelsesudviklingen i ‘Varehuse og supermarkeder mv.’ ligger nogenlunde på niveau med regionen (2,4 procent) og hele landet (1,7 procent), da Aarhus Kommune har en vækst i beskæftigelsen på 2,3 procent.

Figur 2. Beskæftigelsesudvikling i detailhandel efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

Den ‘Specialiserede detailhandel’ i Aarhus Kommune falder med 2,9 procent. På landsplan er der en tilbagegang på 2,1 procent, mens regionen cirka er status quo.

Inden for ‘internethandlen’ har der i kommunen været en beskæftigelsesfremgang på 43,2 procent, hvilket er mere end i Region Midtjylland og hele landet, der henholdsvis er vokset med 28,8 procent og 30,5 procent det seneste år. Det er uden tvivl en afledt effekt af COVID-19, da der er kommet yderligere gang i handel over internettet. ■

Erhvervsmæssig potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi

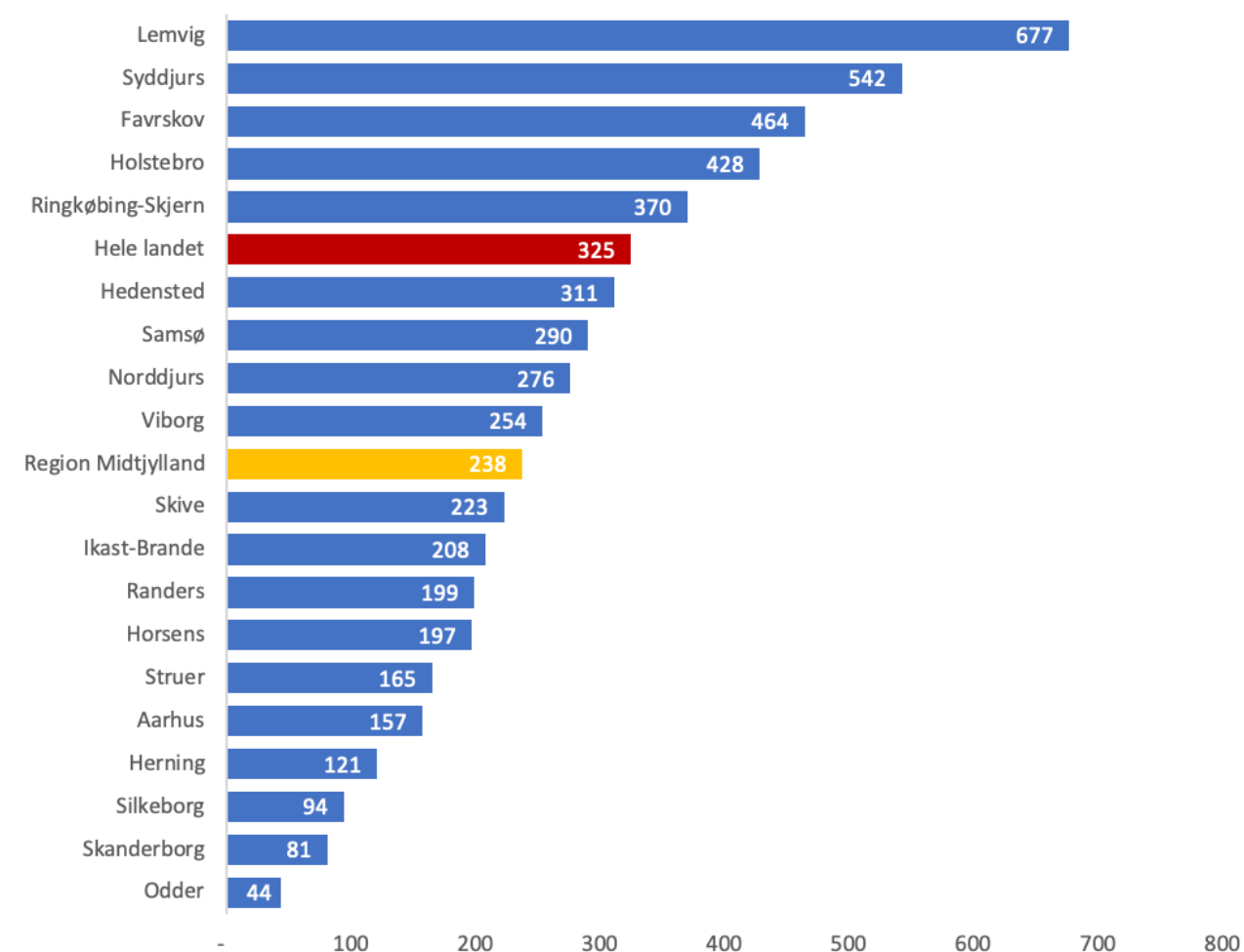
Kapitel 2

Stor variation i industriens energiforbrug

I forbindelse med kommunerapporterne sætter vi fokus på erhvervsstatistikker, der kan relateres til klima-, miljø- og cirkulærøkonomi. I første omgang ser vi nærmere på udviklingen i industriens energiforbrug. For ligesom industrien er en væsentlig bidragsyder til beskæftigelse og eksport, er det også en af de største energiforbrugere. Og der er store regionale og kommunale forskelle i industrivirksomhedernes forbrug.

Figur 1. Energiforbrug pr. medarbejder i industrien, Gigajoules (Gj), 2018

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

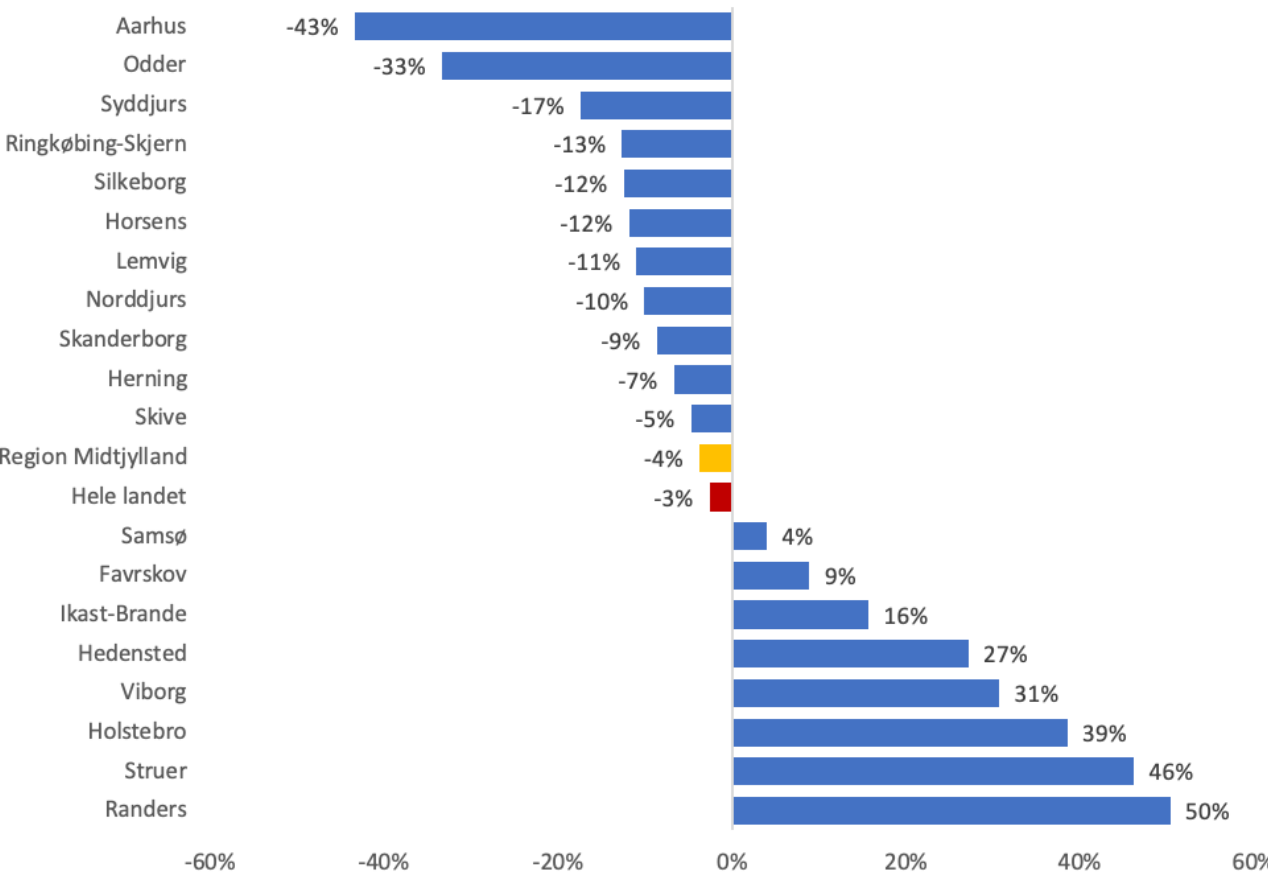
Figur 1 viser energiforbruget per industrimedarbejder i Region Midtjyllands kommuner. Og her kommer de store forskelle til udtryk. I Danmark er det gennemsnitlige energiforbrug i industrien 325 Gj per beskæftigede, mens det i Region Midtjylland er 238 Gj. I Region Midtjylland ligger det største energiforbrug per medarbejder i industrien hos Lemvig med 677 Gj, hvorimod det laveste forbrug er i Odder med et forbrug på 44 Gj.

Det store forbrug i Lemvig hænger sammen med kommunens store industrivirksomhed Cheminova. Forskellen i forbruget på tværs af regionen skal således ses i lyset af den type industri, man har i den enkelte kommune.

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i energiforbrug i perioden 2012 til 2018, er der stor spredning på regionens kommuner. I Aarhus Kommune er energiforbruget per medarbejder i industrien blevet 43 procent mindre i perioden, mens det er vokset med 50 procent i Randers Kommune, jf. Figur 2.

På landsplan er energiforbruget per medarbejder i industrien gået 3 procent tilbage, og i Region Midtjylland er det også blevet mindre. Her med 4 procent.

Figur 2. Udvikling i industriens energiforbrug pr. medarbejder, Gigajoules (Gj), 2012-2018

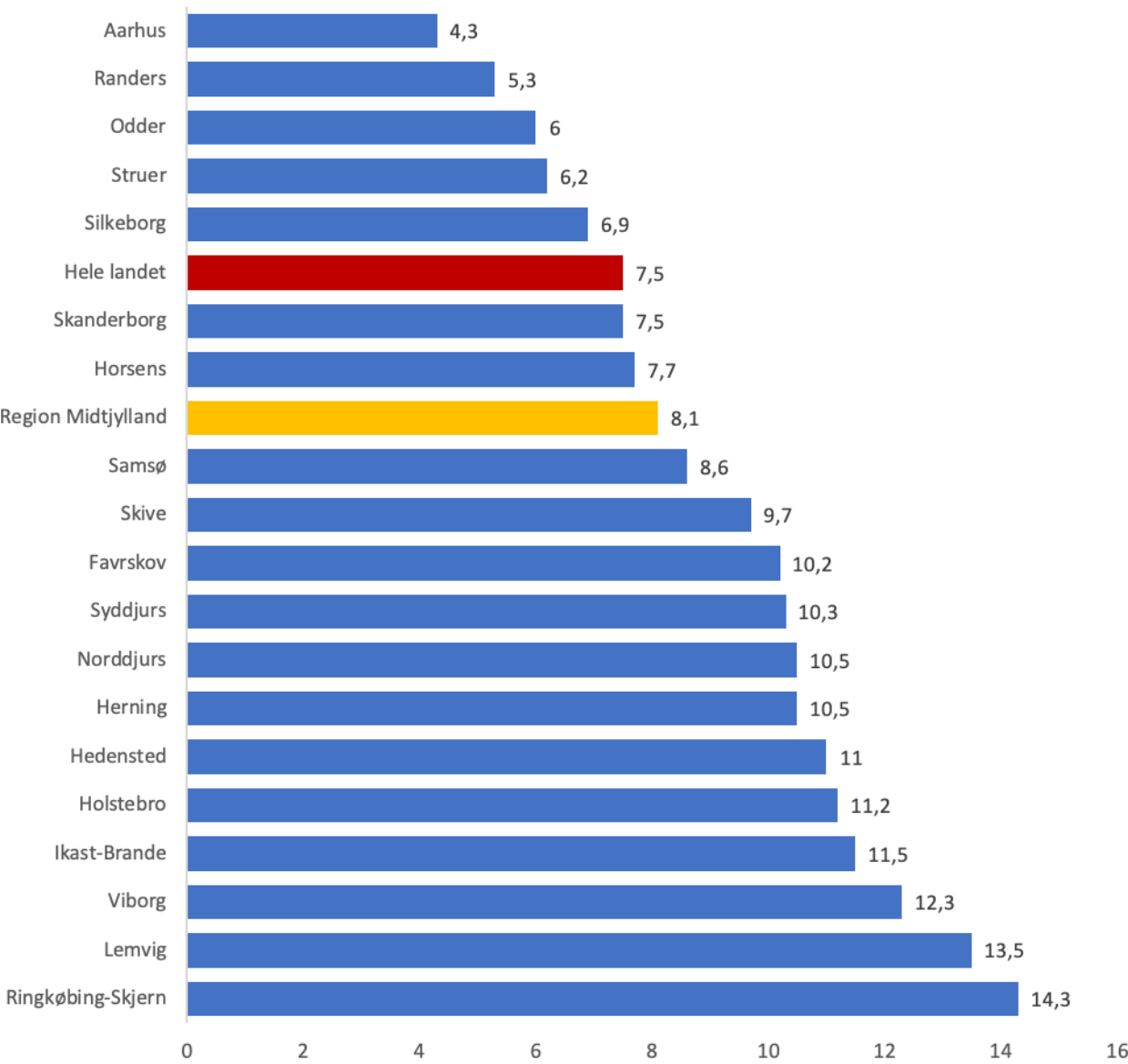

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

En meget væsentlig årsag til det nedbragte energiforbrug i industrien er et generelt ønske om at nedbringe CO2-udledningen. Nedenstående Figur 3 viser, hvor meget CO2 der udledes fra regionens kommuner per indbygger.

Generelt i Danmark udledte hver dansker 7,5 ton CO2 i 2018, jf. Figur 3. I Region Midtjylland var udledningen lidt højere med 8,1 ton CO2. Figur 3 viser en sammenhæng mellem industri og CO2-udledning, hvor de industritunge kommuner, som eksempelvis Ringkøbing-Skjern og Lemvig, har den største udledning.

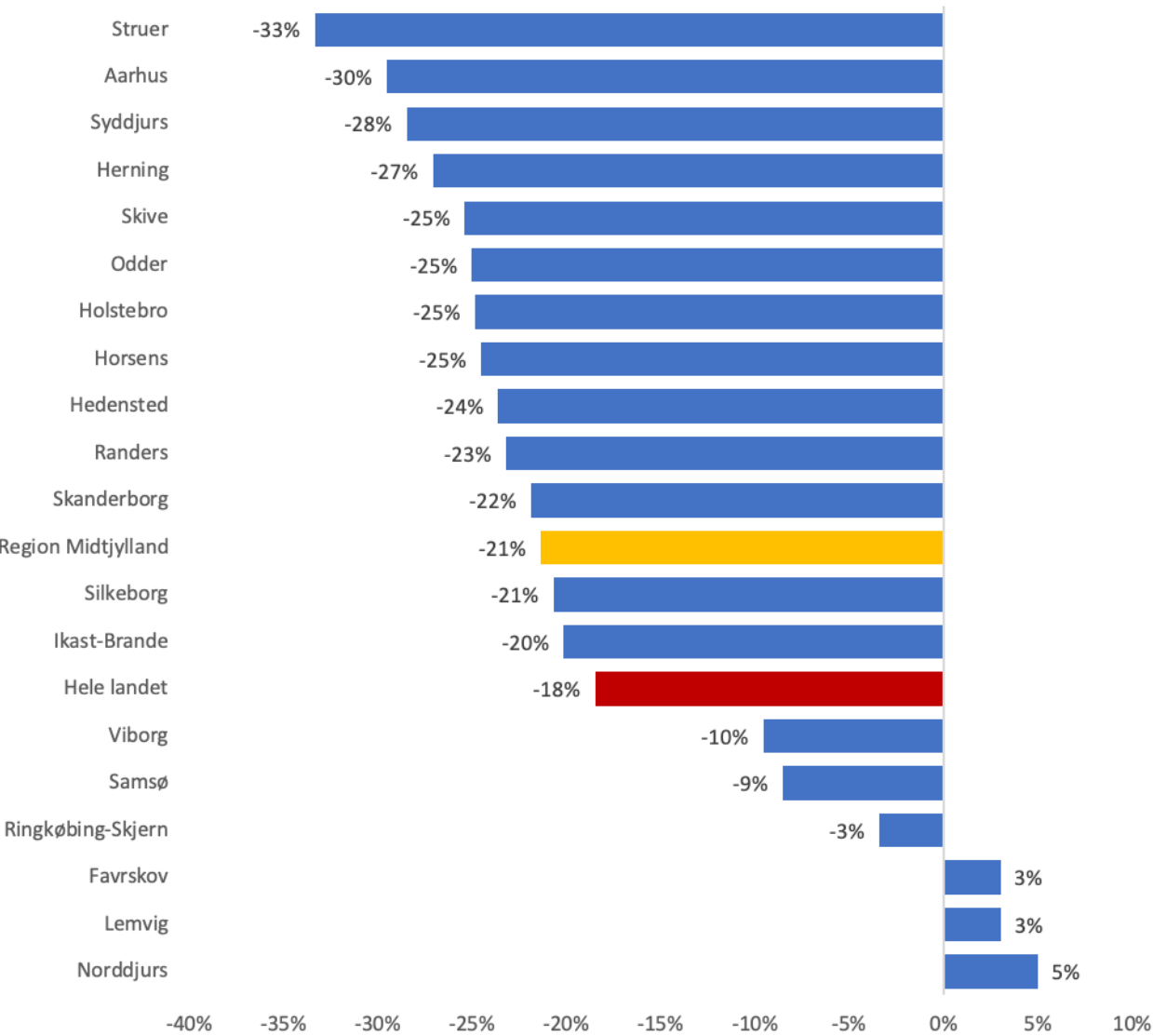
Figur 3. CO2-udledning per indbygger, ton, 2018

Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

Ser vi på udviklingen i CO2-udledning, er der en tydelig reduktion i perioden 2012 til 2018, jf. Figur 4. CO2-udledningen er faldet med 18 procent på landsplan, mens den i regionen er blevet 21 procent mindre. Størst reduktion i udledningen af CO2 i perioden, findes i Struer, mens kun tre kommuner har haft en øget udledning. ■

Figur 4. Udvikling i CO2-udledning, relativ, 2012-2018

Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsstruktur i Aarhus Kommune 2021

Kapitel 3.

- **Beskæftigelsen i den private sektor vokser markant og hurtigere end i landet generelt**
- **Hver femte beskæftigede er inden for 'Bygge/bolig', men kommunens erhvervsliv er særligt specialiseret inden for 'It/kommunikation'**
- **Har regionens højeste etableringsrate og der har aldrig været flere reelle virksomheder**
- **Virksomhedernes omsætning og eksport vokser hastigt**
- **Aarhus Kommune kom igennem Coronaåret 2020 med et beskedent jobtab, og salget til såvel hjemmemarkedet som eksportmarkederne steg**

Beskæftigelsen i Aarhus Kommune, her bestående af alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet, vokser støt år for år i perioden 2015 til 2019. I 2019 var der i alt 205.798 beskæftigede, hvilket er 17.926 flere end i 2015, hvor der i alt var 187.872 beskæftigede i Aarhus Kommune. Dermed er den samlede beskæftigelse vokset med 9,5 procent i perioden, hvor den primære vækst stammer fra den private sektor, jf. Figur 1. Beskæftigelsen i den private sektor i 2019 var 141.711, hvilket var 16.084 flere end i 2015. Dermed var 90 procent af Aarhus Kommunes samlede beskæftigelsesvækst at finde i kommunens private erhvervsliv.

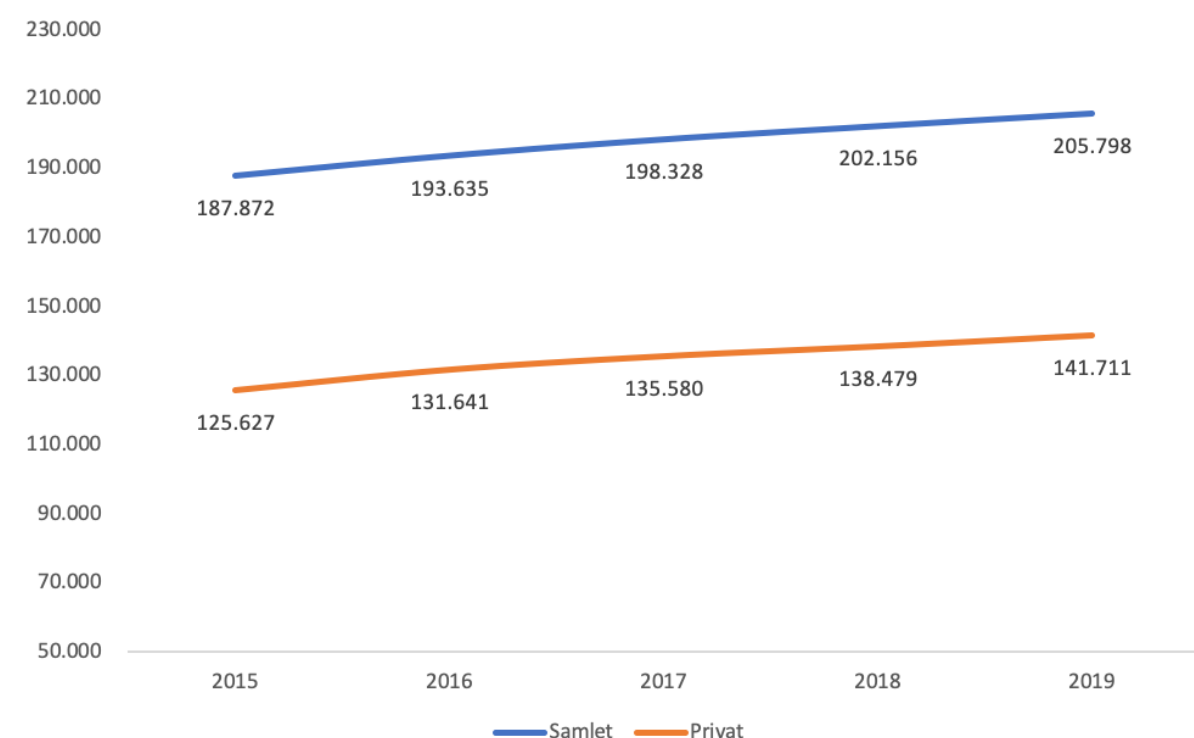
Dermed var 90 procent af Aarhus Kommunes samlede beskæftigelsesvækst at finde i kommunens private erhvervsliv

I et længere perspektiv, kan det konstateres, at beskæftigelsen i Aarhus Kommune er på et markant højere niveau i 2019 end før Finanskrisen i 2008.

I et længere perspektiv, kan det konstateres, at beskæftigelsen i Aarhus Kommune er på et markant højere niveau i 2019 end før Finanskrisen i 2008. Finanskrisen resulterede i et stort tab i beskæftigelsen i hele landet, men allerede i 2014 var de tabte job i Aarhus Kommune genvundet. I 2019 var den private beskæftigelse i kommunen 17,4 procent over 2008-niveau, mens den samlede beskæftigelse i Aarhus Kommune var 13,3 procent højere i 2019 end i 2008.

Figur 1. Beskæftigelse i Aarhus Kommune, samlet og privat, november 2015-november 2019

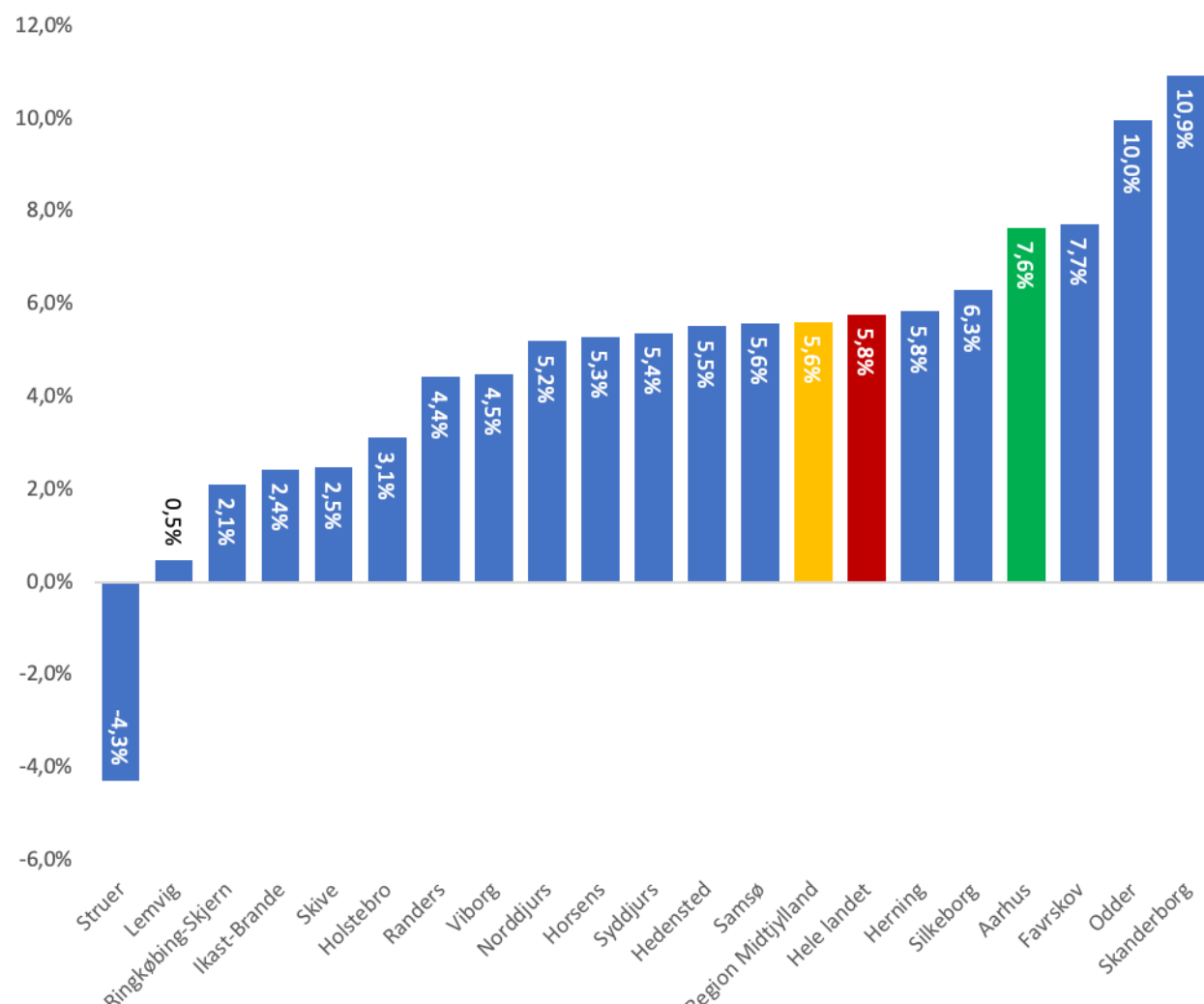
Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Sammenlignes udviklingen med den generelle udvikling i Region Midtjylland og hele landet, er beskæftigelsen i Aarhus Kommune stukket af fra såvel region som hele landet. I regionen var den samlede beskæftigelse 2 procent over 2008-niveau i 2019, mens den private sektor var 3 procent over. I hele landet var den samlede beskæftigelse 3 procent over, mens den private sektor beskæftigede 5 procent flere i 2019 end i 2008.

Koncentrerer vi os om den private sektor og alene kigger på udviklingen over en treårig periode fra 2016 til 2019, fremstår væksten i Aarhus Kommune ligeledes markant. Den private sektor i Aarhus Kommune er i perioden vokset med 7,6 procent, hvilket er betragteligt over Region Midtjylland og hele landet, hvor der har været en beskæftigelsesvækst på henholdsvis 5,6 procent og 5,8 procent.

Aarhus Kommune er således blandt kommunerne i regionen med den højeste beskæftigelsesvækst. Helt i top findes Skanderborg og Odder Kommuner med henholdsvis 10,9 procents og 10,0 procents vækst. Dertil har Favrskov Kommune ligeledes haft en højere vækst end Aarhus Kommune, om end væksten kun er 0,1 procent højere, jf. Figur 1.

Figur 2. Relativ udvikling i beskæftigelse, private sektor, november 2016-november 2019

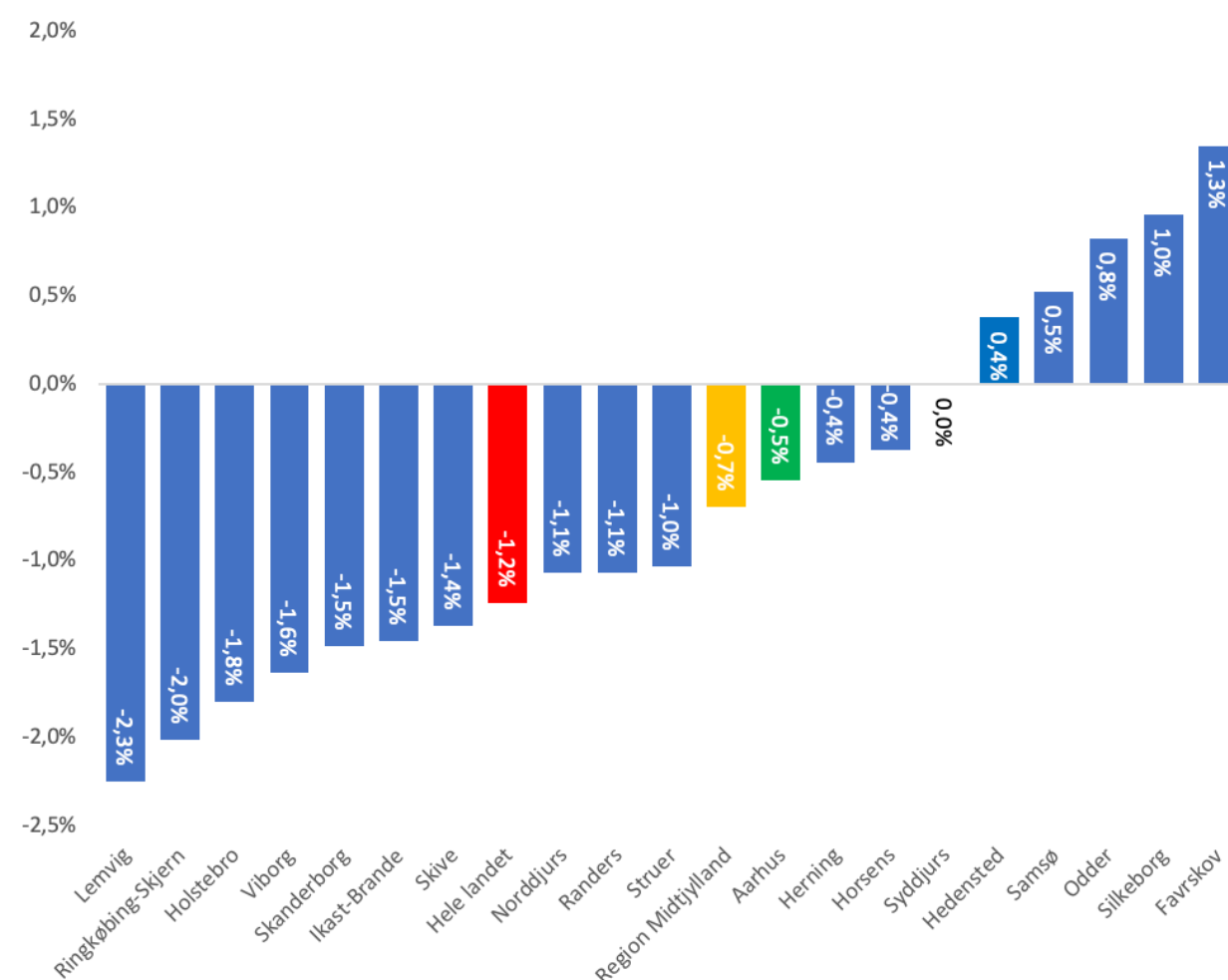

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Ovenstående tal er fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvor såvel lønmodtagere som selvstændige er opgjort efter deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Bruges derimod i lønmodtagerstatistikken, hvor alle job er opgjort i perioden 2019 til 2020, ser det overordnede billede markant anderledes ud.

Der hersker ingen tvivl om, at erhvervslivet gennem det seneste år på mange måder har stået overfor nogle udfordringer som følge af COVID-19-pandemien, der har medført nedlukninger, hjemsendelser og markant ændrede markedsvilkår for store dele af erhvervslivet. Coronatiden har også afstedkommet adfærdsmæssige ændringer hos forbrugere, som har efterspurgt nye løsninger på gamle udfordringer.

Figur 3. Relativ udvikling i antal lønmodtagerjob i den private sektor 2019-2020

Kilde: Danmarks Statistik. Specialkørsler Lønmodtagerstatistikken LBESK. Målene er opgjort som et gennemsnit af beskæftigelsen på kvartaler. Beskæftigelsen i LBESK udtrykker alle lønmodtagerjob på arbejdssteder, dvs. at selvstændige ikke indgår samt at én person kan besidde flere job i modsætning til RAS, der opgør antal beskæftigede i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Derfor kommer det heller ikke som den helt store overraskelse, at der har været forskydninger i beskæftigelsen i landets Kommuner. Fra at der blot var én kommune i regionen i Figur 2, som havde negativ beskæftigelsesvækst i perioden 2016 til 2019, har der det seneste år kun været beskæftigelsesfremgang i fem af regionens 19 kommuner. Aarhus er lige akkurat ikke en af disse Kommuner som det fremgår af Figur 3.

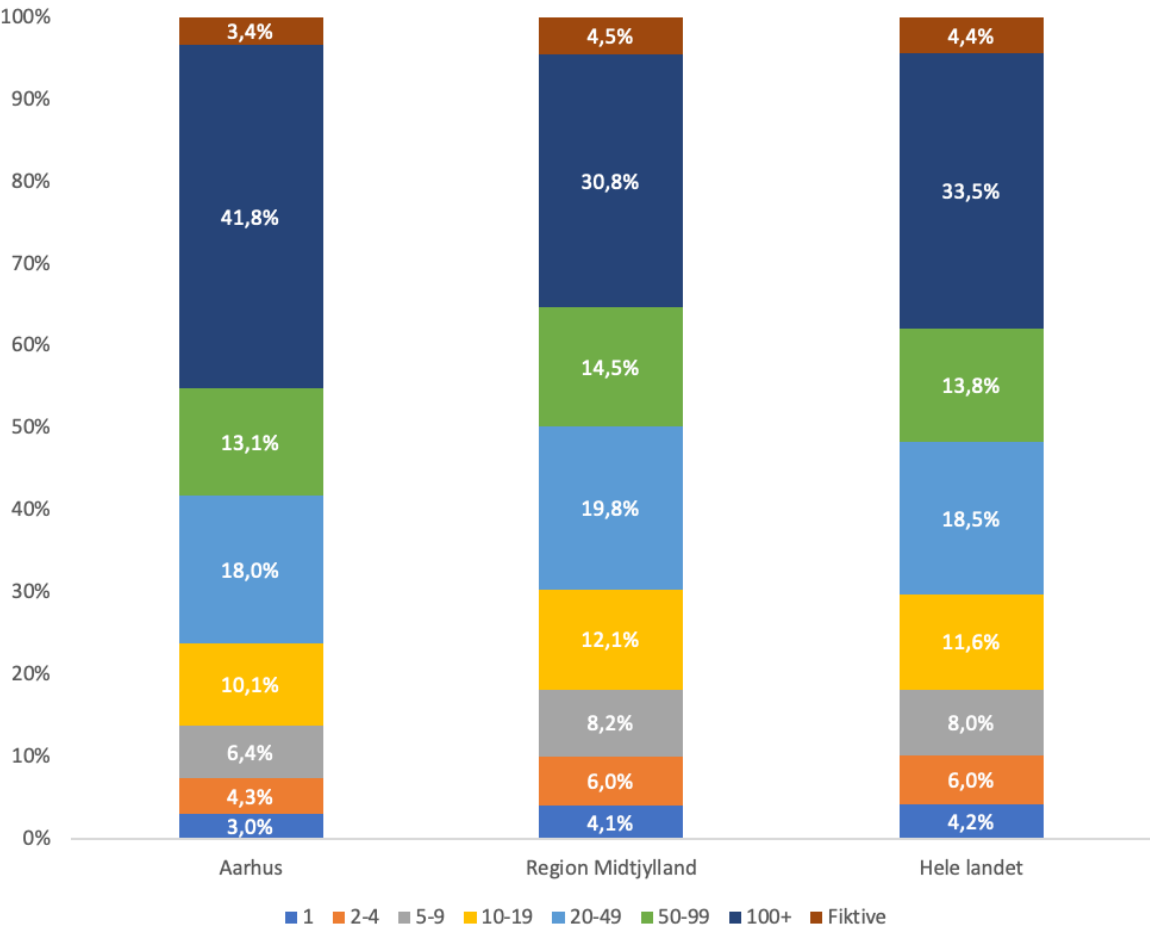
Lønmodtagerstatistikken viser, at antallet af job i hele landet er gået 1,2 procent tilbage fra 2019 til 2020. I Region Midtjylland er tilbagegangen på 0,7 procent i perioden, mens der i Aarhus Kommune er 0,5 procent færre job i den private sektor i 2020 sammenlignet med 2019. Dermed er der altså praktisk talt status quo i Aarhus Kommunes beskæftigelsesudviklingen fra 2019 til 2020. Der er tale om et nominelt fald på 724 job, jf. Figur 3.

Aarhus Kommune har flere beskæftigede i store virksomheder end generelt

Beskæftigelsen i Aarhus Kommune adskiller sig på særligt ét punkt markant fra det generelle billede i Danmark og Region Midtjylland når man kigger på, hvordan den fordeler sig på arbejdsstedsstørrelser, jf. Figur 4.

Figuren viser, at hele 41,8 procent af beskæftigelsen i Aarhus Kommune er at finde på de store arbejdssteder i 2019, mens man på denne størrelse arbejdssteder finder 30,8 procent i Region Midtjylland generelt. Kigger vi på hele landet, er godt en tredjedel af beskæftigelsen at finde på de største arbejdssteder, helt nøjagtigt 33,5 procent. Her er der altså en markant forskel mellem Aarhus og det generelle niveau. Store uddannelsesinstitutioner og Aarhus Universitetshospital er blandt årsagerne til flere ansatte.

Figur 4. Job fordelt relativt på arbejdsstedsstørrelse og område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job en beskæftiget måtte have.

Den høje andel af beskæftigede på de store arbejdssteder betyder derfor også, at Aarhus har en lidt lavere andel af beskæftigede i alle de øvrige arbejdsstedsstørrelser.

Kigger vi beskæftigelsesudviklingen på arbejdsstedsstørrelser i perioden 2016 til 2019, opleves der i Aarhus Kommune den største jobvækst i de små virksomheder (10-49 ansatte), hvis man ser bort fra de fiktive arbejdssteder. De små arbejdssteder er vokset med 6,9 procent i perioden mod 5,5 procent i Region Midtjylland og 4,5 procent på landsplan, jf. Tabel 1.

Mikrovirksomheder (1-9 ansatte) har i samme periode ligeledes en beskæftigelsesfremgang i Aarhus Kommune, der ligger lidt over det generelle. 4,7 procent flere beskæftigede er der i Aarhus i perioden, mens regionens andel er vokset med 0,4 procent. På landsplan er der 1,1 procent flere beskæftigede på disse arbejdssteder.

Kigger vi derimod på de mellemstore og store arbejdssteder (99+ ansatte), er væksten i Aarhus Kommune på niveau med regionen, men lidt højere end på landsplan. 6,3 procent er beskæftigelsen vokset i Aarhus mod 6,4 procent i regionen og 5,0 procent på landsplan.

Samlet set er jobvæksten i Aarhus Kommune i perioden 2016 til 2019 på 6,6 procent , hvilket er højere end generelt i Region Midtjylland (4,6 procent) og hele Danmark (4,1 procent).

Tabel 1. Udvikling i antal job opgjort efter arbejdsstedsstørrelse og område 2016-2019

	Mikro	Små	Mellemstore og store	Fiktive	Alle
Aarhus	4,7%	6,9%	6,3%	17,1%	6,6%
Region Midtjylland	0,4%	5,5%	6,4%	-0,9%	4,6%
Hele landet	1,1%	4,5%	5,0%	3,3%	4,1%

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. Mikrovirksomheder består af virksomheder med 1-9 ansatte, små virksomheder består af 10-49 ansatte, mens mellemstore og store virksomheder består af 50 eller flere ansatte.

Endelig er der de fiktive arbejdssteder¹. Her har der været en markant beskæftigelsesvækst i Aarhus Kommune på 17,1 procent. Beskæftigelsen på fiktive arbejdssteder i regionen er gået en anelse tilbage, mens der på landsplan har været en vækst på 3,3 procent. Den høje vækst i Aarhus hænger sandsynligvis sammen med noget registreringsteknisk, hvor eksempelvis hjemmehjælpere er blevet tilknyttet en fiktiv arbejdsplads i stedet for et plejecenter. ■

Samlet set er jobvæksten i Aarhus Kommune i perioden 2016 til 2019 på 6,6 procent.

¹ Danmarks Statistik beskriver fiktive enheder således: En fiktiv enhed er en enhed, hvor personer uden et fysisk arbejdssted placeres. Dette gælder fx inden for rengøringsvirksomhed, forsikringsvirksomhed og social- og sundhedsvæsen. Ansættelsesforholdene bliver i disse tilfælde henført til fiktive arbejdssteder. Disse fiktive arbejdssteder indgår dog ikke i opgørelserne over antal arbejdssteder.

Hver femte beskæftigede i Aarhus Kommune arbejder i bygge- og boligsektoren

Det er selvfølgelig interessant at fokusere på, hvilke brancher de beskæftigede arbejder i inden for den private sektor, og her er det nærliggende at dele beskæftigelsen op i ressourceområder.

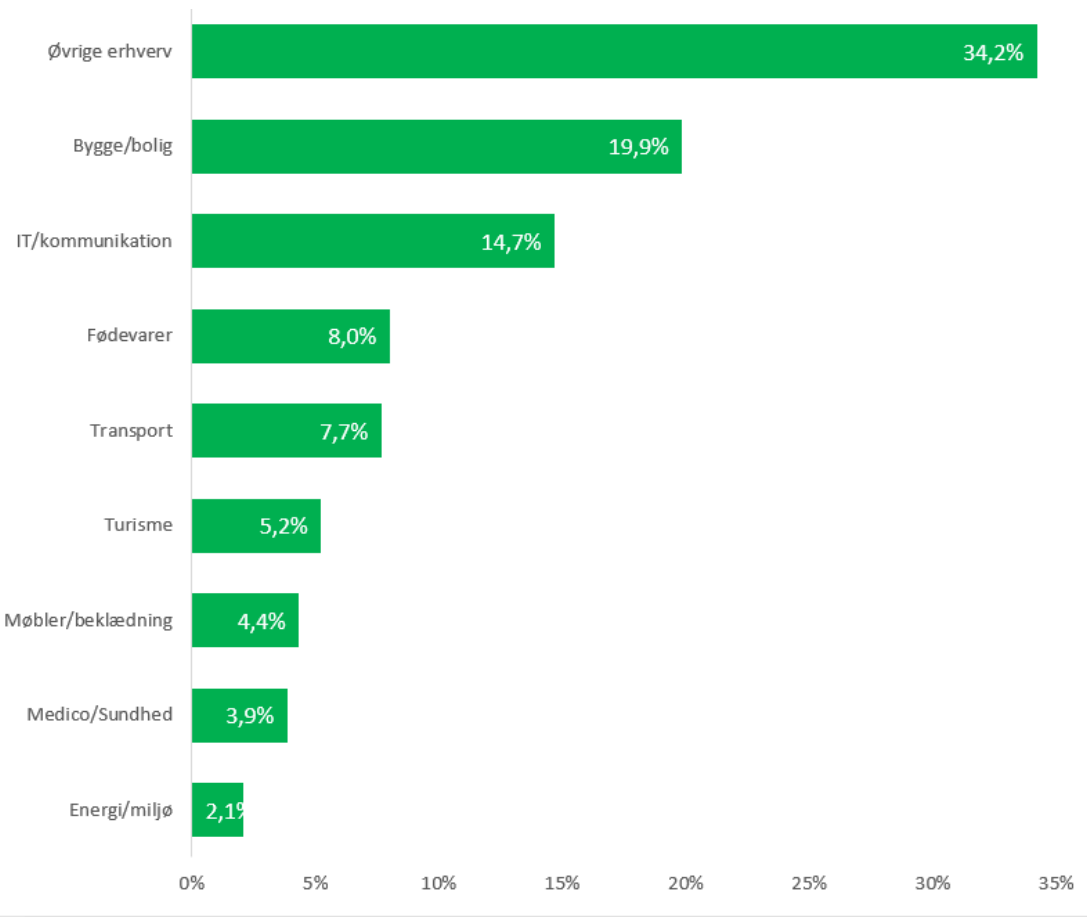
Ressourceområder er også kendt som kompetenceklynger eller styrkepositioner, da de netop er opstået efter en analyse af, hvor dansk erhvervsliv havde nogle udprægede styrkepositioner i eksportøjemed. Fordelen ved at bruge denne fordeling i stedet for de traditionelle brancher er, at hele værdikæden er samlet – fra primære erhverv over fremstillingserhverv til støtteerhverv og endelig serviceerhverv. Det betyder, at kigger man eksempelvis på ressourceområdet 'Fødevarer' er alle led fra hav og jord til bord samt den afledte beskæftigelse medregnet.

I Aarhus Kommune er det særligt ét ressourceområde, i form af 'Bygge/bolig', som dominerer beskæftigelsen. Hver femte beskæftigede i den private sektor er indenfor ' Bygge/bolig' – helt nøjagtigt 19,9 procent

Det næststørste ressourceområde er 'It/kommunikation' med 14,7 procent af beskæftigelsen. Herfra følger 'Fødevarer' med 8,0 procent og 'Transport' med 8,0 procent af den private beskæftigelse, jf. Figur 5.

Det skal dog bemærkes, at 'Øvrige erhverv' udgør 34,2 procent af den private beskæftigelse i Aarhus Kommune i 2019. Det er en gruppering af 236 overvejende hjemmemarkedsorienterede brancher, som ikke umiddelbart passer ind i de øvrige styrkepositioner, og derfor er det ikke en styrkeposition i sig selv. Under 'Øvrige erhverv' findes altså cirka en fjerdedel af beskæftigelsen, og hvordan den nøjagtigt er fordelt, fremgår af Tabel 3 længere nede.

Figur 5. Privat beskæftigelse fordelt på ressourceområder, Aarhus Kommune, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Den private beskæftigelse i Aarhus Kommune var som nævnt vokset med 7,6 procent i perioden 2016 til 2019. Det var et godt stykke over hele landet og Region Midtjylland, hvor der har været en vækst på henholdsvis 5,8 procent og 5,6 procent.

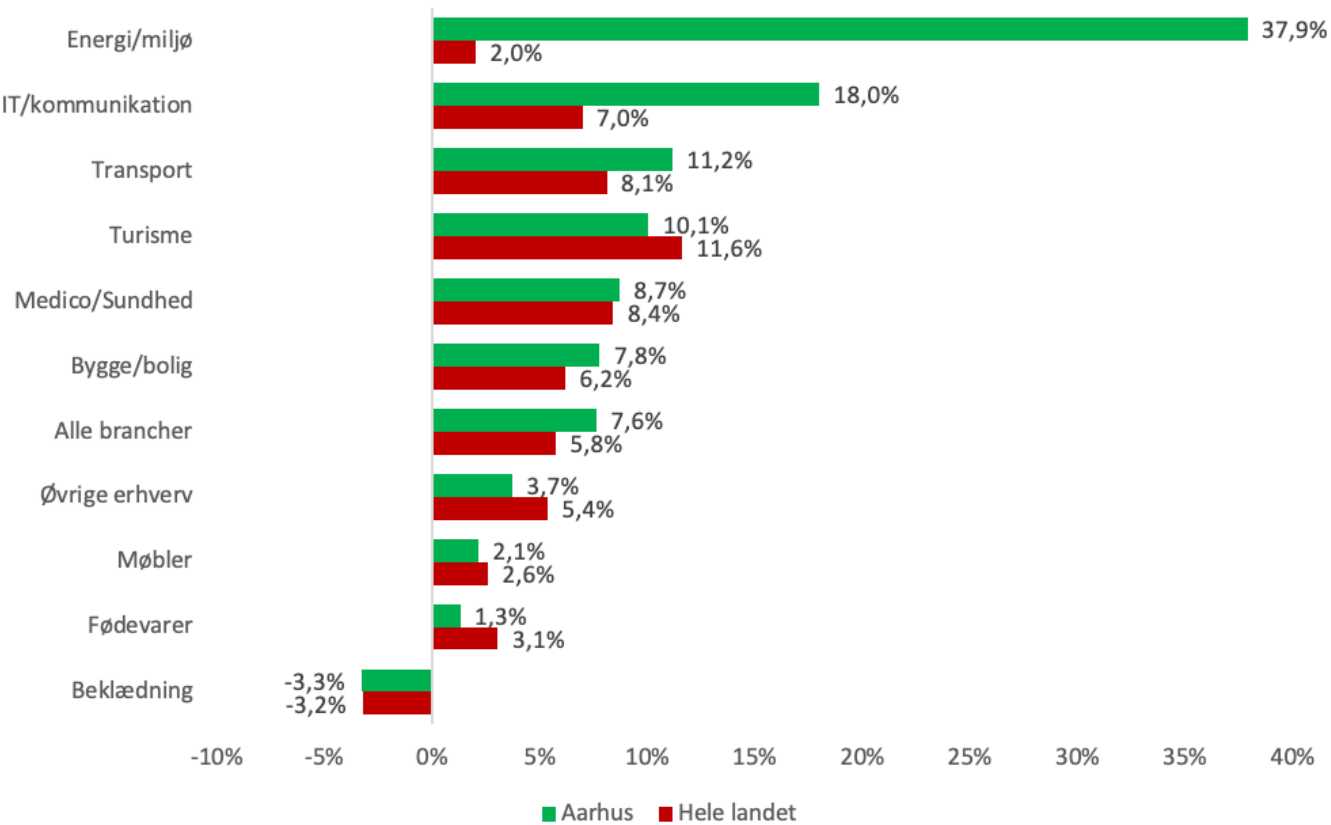
Kigger vi på, hvordan væksten fordeler sig på ressourceområder, fremgår det, at alle ressourceområder på landsplan på nær 'Beklædning' har oplevet vækst. Det samme gør sig gældende i Aarhus Kommune, jf. Figur 6.

'Øvrige erhverv', der som nævnt stod for 34,2 procent af den private beskæftigelse, har opnået en fremgang på 3,7 procent i perioden i Aarhus Kommune. På landsplan er 'Øvrige erhverv' gået frem med 5,4 procent.

Størst relativ vækst i beskæftigelsen findes i 'Energi/miljø', som er vokset med 37,9 procent i Aarhus Kommune. Det adskiller sig markant fra hele landet, hvor væksten i 'Energi/miljø' var på 2,0 procent.

'IT/kommunikation' er også vokset markant mere i Aarhus Kommune end i hele landet. Væksten er 18,0 procent i Aarhus mod 7,0 procent på landsplan.

Figur 6. Beskæftigelsesudvikling fordelt på ressourceområder, Aarhus og hele landet, 2016-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Kigger vi på, hvordan væksten fordeler sig på ressourceområder, fremgår det, at alle ressourceområder på landsplan på nær 'Beklædning' har oplevet vækst. Det samme gør sig gældende i Aarhus Kommune

I de øvrige ressourceområder er der større overensstemmelse mellem Aarhus Kommune og hele landet. Vækstraterne er naturligvis præget af, at der i Aarhus tages udgangspunkt fra et lavere nominelt niveau end hele landet, hvilket medfører lidt større udsving på kommuneplan.

Tabel 2 viser, hvordan beskæftigelsen i de enkelte styrkepositioner fordeler sig i forhold til styrkepositionens samlede værdikæde. Tabellen fremhæver desuden positioner, hvor Aarhus Kommune har en erhvervsspecialisering, hvilket her vil sige, at der er relativt flere beskæftigede end generelt på landsplan. Farvemarkeringerne fremhæver disse specialiseringer.

Den anden led i tabellen indikerer hele værdikæden for hvert ressourceområde. Her er specialiseringen inden for 'It/kommunikation' værd at bemærke

Tabel 2. Detaljeret erhvervsstruktur, Aarhus Kommune, fordelt på ressourceområder, 2019

Ressourceområde	Primære erhverv	Fremstillingserhverv	Støtteerhverv	Serviceerhverv	I alt
Fødevarer	620	3.187	1.060	6.493	11.360
Møbler		245		2.480	2.725
Beklædning		102		3.342	3.444
Turisme				7.430	7.430
Bygge/bolig	55	2.607	171	25.306	28.139
IT/kommunikation		1.923	37	18.873	20.833
Transport		820		10.062	10.882
Energi/miljø	2	1.234		1.692	2.928
Medico/Sundhed		582		4.910	5.492
Øvrige erhverv		1.261		47.217	48.478
Alle ressourceområder	677	11.961	1.268	127.805	141.711

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

Som det ses af ovenstående tabel, har Aarhus Kommune en række specialiseringer i 2019, men bortset fra en enkelt er de koncentreret omkring serviceerhvervene. Undtagelsen findes under fremstillingserhvervene i 'It/kommunikation', hvor der er 1.923 beskæftigede i Aarhus. I forhold til beskæftigelsen i hele landet, svarer det til, at der er 163 beskæftigede i Aarhus Kommune for hver 100 på landsplan. I alt var der 11.961 beskæftigede i fremstillingserhverv i Aarhus Kommune.

Under serviceerhvervene er der specialiseringer i alle ressourceområder på nær 'Fødevarer', 'Transport' og 'Medico/Sundhed'. Beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv' er desuden høj nok til, at der er tale om en mindre specialisering.

Størst specialisering i serviceerhvervene ses i 'Møbler' og 'It/kommunikation'. Her er der henholdsvis 161 og 159 beskæftigede i Aarhus Kommune for hver 100 på landsplan. De mindste specialiseringer i serviceerhvervene står 'Bygge/bolig' og 'Turisme' for.

Det andet led i tabellen indikerer hele værdikæden for hvert ressourceområde. Her er specialiseringen inden for 'It/kommunikation' værd at bemærke. Konkret er der 158 beskæftigede i Aarhus Kommune for hver 100 på landsplan inden for 'It/kommunikation'.

De øvrige specialiseringer, som fremgår af Tabel 2, er af mindre karakter.

Branchefordelingen indenfor 'Øvrige erhverv' fremgår af Tabel 3. I alt var der 48.478 beskæftigede indenfor 'Øvrige erhverv' i 2019.

Der var i 2019 flest beskæftigede indenfor branchen 'Handel', hvor der var 12.829 beskæftigede, hvilket svarer til 26 procent af beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv'. Det er vigtigt at pointere, at der her er tale om den handel, som ikke passer ind under et af ressourceområderne. 'Handel' udgør således en mindre specialisering, der betyder, at for hver 100 på landsplan, er der 140 beskæftigede i Aarhus Kommune.

'Videnservice mv.' er med 11.589 beskæftigede den næststørste branche under 'Øvrige erhverv', og udgør ligeledes en specialisering. Der er her 161 beskæftigede i Aarhus Kommune for hver 100 på landsplan. Der ses også en mindre specialisering i 'Operationel service', hvor der er 5.533 beskæftigede.

Tabel 3. Beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv', fordelt på brancher, 2019

Branche	Beskæftigede
Industri	1.261
Handel	12.829
Internethandel	1.244
Finansiering og forsikring	5.358
Videnservice mv.	11.589
Operationel service	5.533
Undervisning og socialvæsen mv.	4.355
Kultur, fritid og andre serviceydelser mv.	6.309
I alt	48.478

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

Af tabellen fremgår branchen 'Internethandel', som består af ni underbrancher, der traditionelt har hørt under ressourceområdet 'Beklædning', men som i denne rapport er trukket fra 'Beklædning', og fremstilles særskilt i Tabel 3. Det er flere gode grunde til. Dels fylder internethandel mere og mere, og særligt under COVID-19-pandemien har denne form for handel oplevet vækst. Dertil kommer at internethandlen af meget mere end tøj og beklædningsgenstande. I Aarhus Kommune var der 1.244 beskæftigede indenfor 'Internethandel' i 2019, hvilket udgør en specialisering. I forhold til hele landet er der 179 beskæftigede i Aarhus Kommune for hver 100 på landsplan.

Aarhus Kommune har i forhold til hele landet relativ mange beskæftigede under 'Øvrige erhverv', hvorfor 'Øvrige erhverv' udgør en erhvervsspecialisering. ■

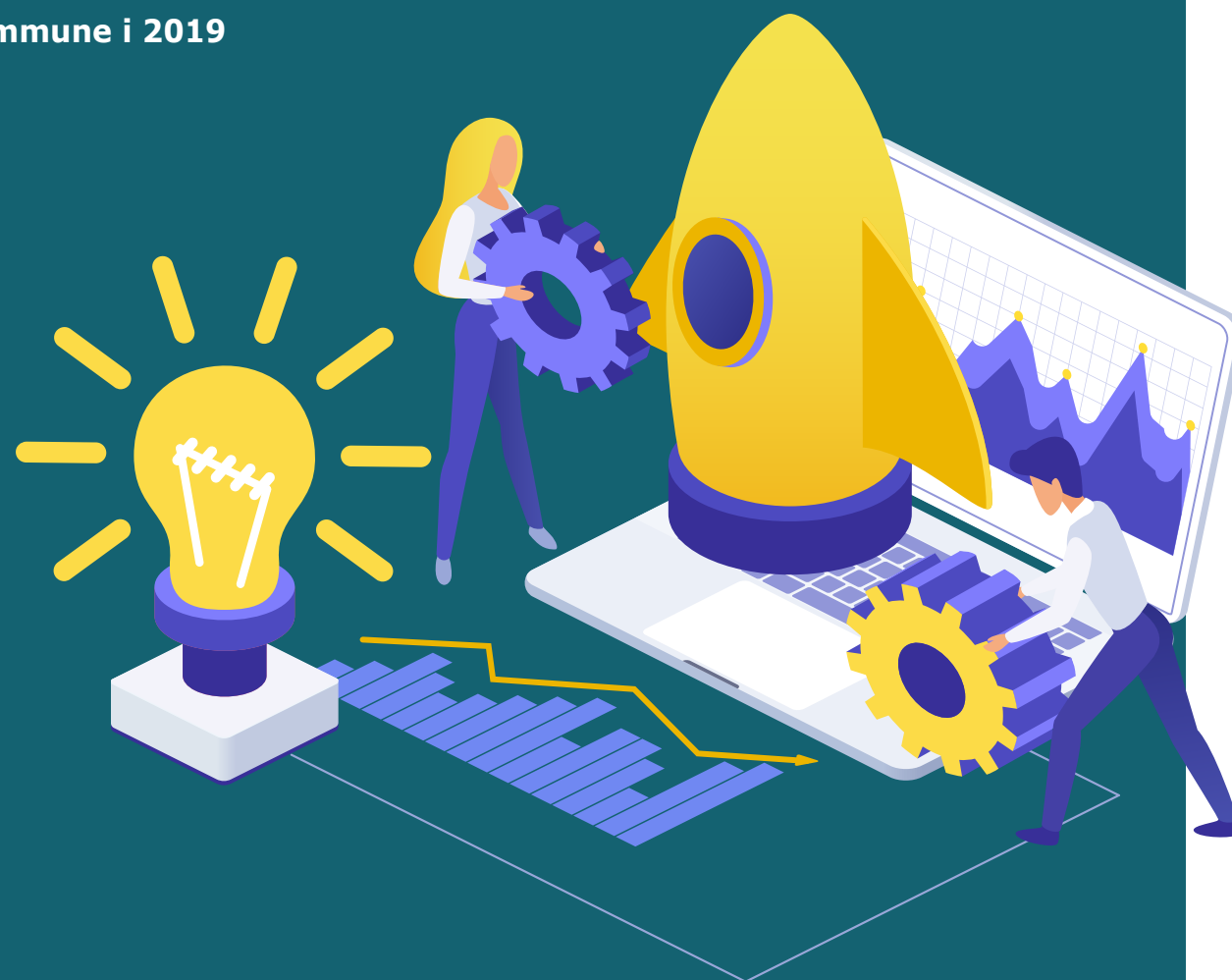
Iværksætteri i Aarhus Kommune

Nye virksomheder, der kan bidrage med økonomisk vækst og øget beskæftigelse, er en vigtig del af det lokale erhvervslivs udvikling - således også i Aarhus.

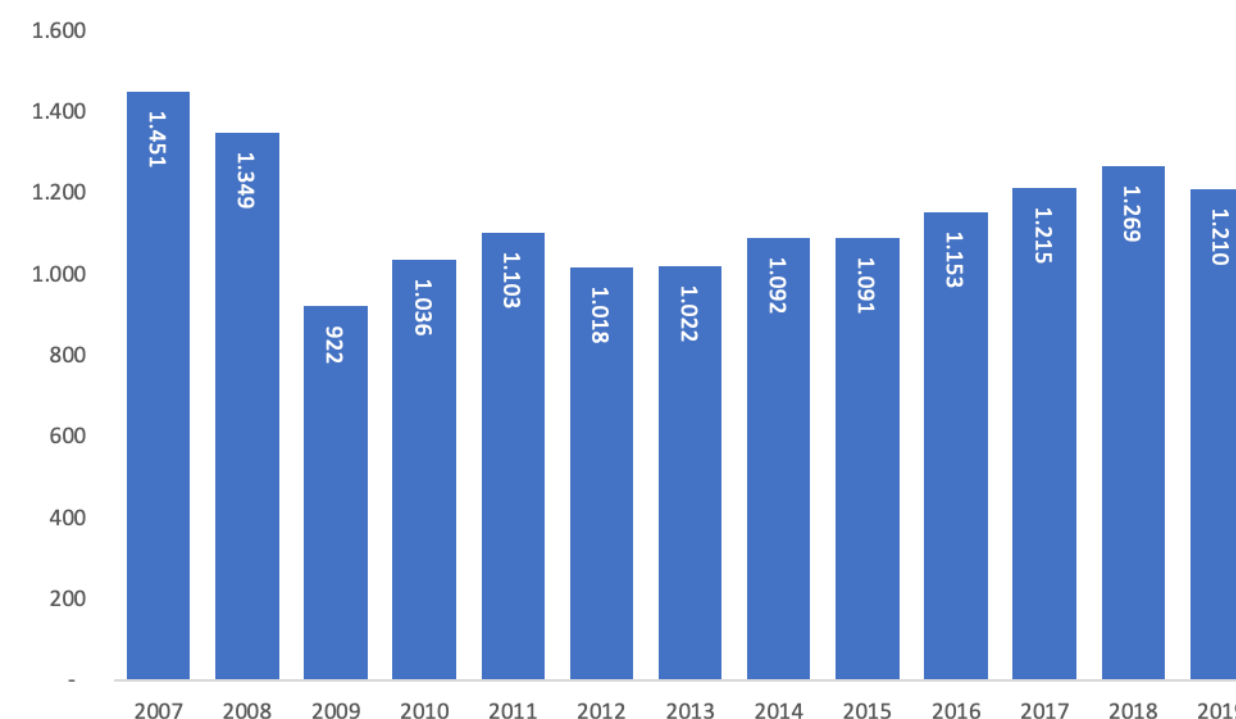
Der er dog til tider stor forskel på, hvordan iværksætteraktivitet opgøres, hvilket kan være medvirkende til et lejlighedsvis divergerende billede af iværksætteriet. I nærværende opgøres iværksætteraktiviteten med udgangspunkt i nye reelle virksomheder.

En virksomhed skal kunne præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk i etableringsåret eller året efter for at blive betragtet som en reel virksomhed. På dette grundlag frasorteres de mindste hobbyvirksomheder automatisk. Genstartere er ligeledes frasorteret. Baseret på denne afgrænsning, var der 1.210 reelle nye virksomheder i Aarhus Kommune i 2019, jf. Figur 7.

1.210 reelle nye virksomheder i Aarhus Kommune i 2019

Figur 7. Nye reelle virksomheder i Aarhus Kommune, 2007-2019

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase.

*En reel virksomhed er ifølge Danmarks Statistik en virksomhed der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

I Aarhus Kommune har denne ligget på et stabilt og voksende niveau siden 2010 med gennemsnitlig 1.121 nye reelle virksomheder om året. Dette er dog stadig mindre end før Finanskrisen, hvor der i 2007 var 1.451 iværksættere.

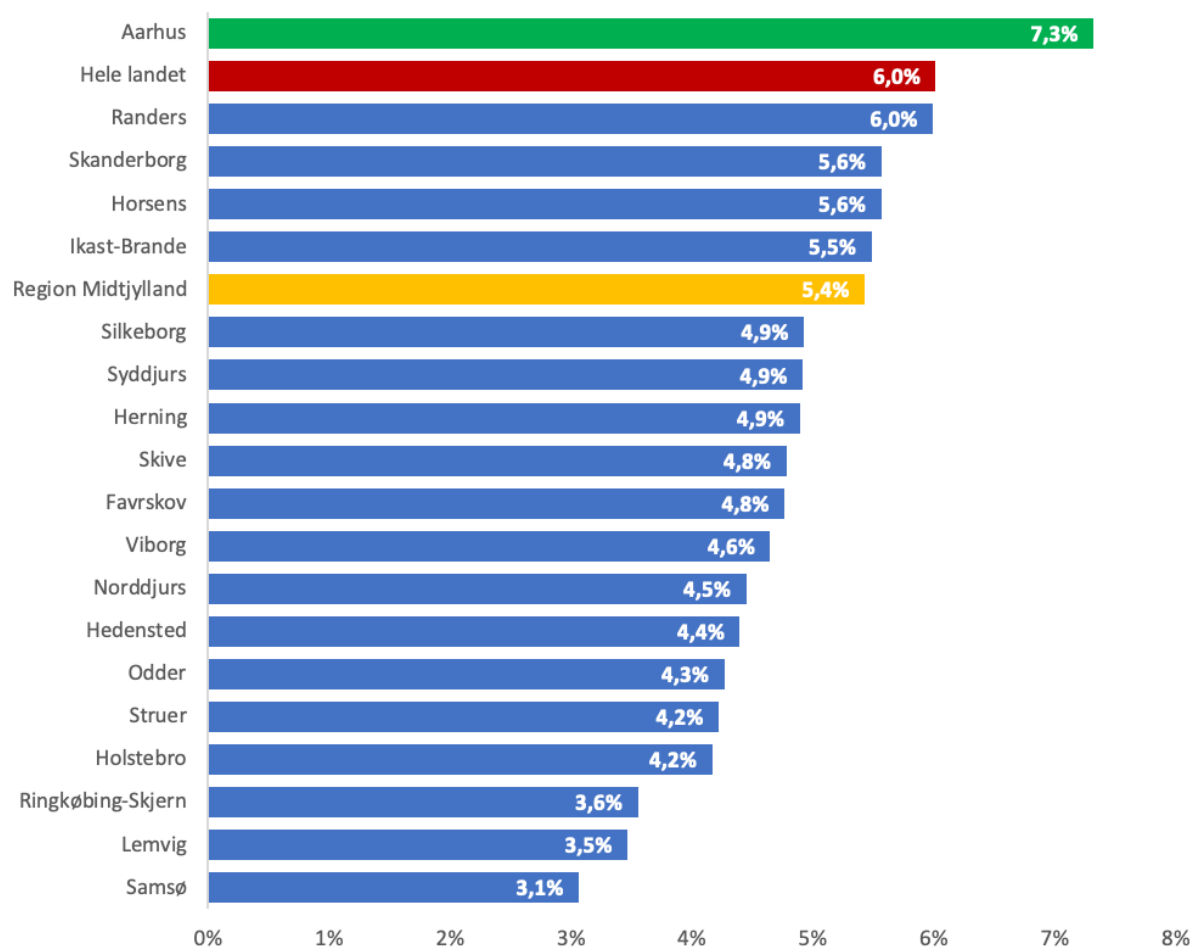
Med udgangspunkt i ovenstående, er det relevant at undersøge etableringsraten i Aarhus Kommune. Etableringsraten er et mål for fornyelsen af kommunens virksomhedsbestand. Den viser for et givent år, hvor stor en del af samlede virksomhedsbestand, der er etableret i det givne år med udgangspunkt i reelle virksomheder. Figur 8 viser etableringsraterne for kommunerne i Region Midtjylland.

Etableringsraten i Aarhus Kommune var 7,3 procent i 2019, hvilket betyder, at Aarhus Kommune har den højeste etableringsrate i Region Midtjylland

Etableringsraten i Aarhus Kommune var 7,3 procent i 2019, hvilket betyder, at Aarhus Kommune har den højeste etableringsrate i Region Midtjylland. I regionen var etableringsraten 5,4 procent samlet set, og for hele landet, var den 6,0 procent.

I Region Midtjylland er det kun Aarhus Kommune, som ligger over gennemsnittet for landet. Randers Kommune er på niveau med landsgennemsnittet, mens den resterende del af regionens kommuner befinder sig i et bredt midterfelt fra 5,6 procent i Skanderborg og Horsens Kommuner til 4,2 procent i Holstebro Kommune. Samsø Kommune er rosinen i pølseenden i 2019 med en etableringsrate på 3,1 procent, hvilket selvfølgelig hænger sammen med størrelsen på kommunen. Tager man udgangspunkt i et andet år, kunne man meget vel finde Samsø helt i top. Blot få nye reelle virksomheder på Kattegatøen gør nemlig en enorm forskel for etableringsraten.

Figur 8. Etableringsrater efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase og Generel Firmastatistik. Bearbejdet af eStatistik.

I 2020 var den treårige overlevelsesrate i Aarhus Kommune 78,1 procent

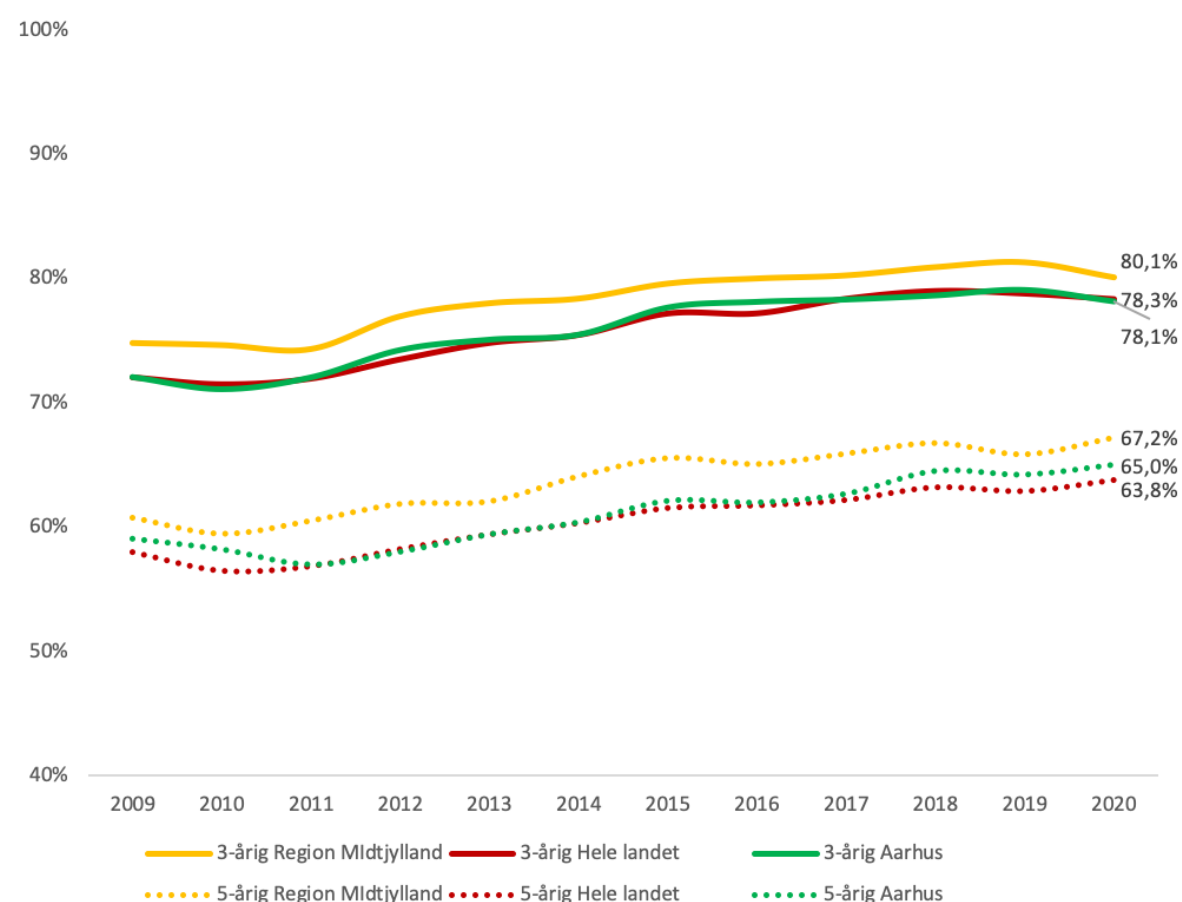
En ting er, hvor mange virksomheder der etableres. En anden ting er, hvor mange der overlever. Til det formål anvendes de tre- og femårige overlevelsesrater, som ses i Figur 9.

I 2020 var den treårige overlevelsesrate i Aarhus Kommune 78,1 procent. Det er omtrent det samme som niveauet på landsplan (78,3 procent), men lidt under Region Midtjylland (80,1 procent). Den treårige overlevelsesrate i Aarhus Kommune har igennem perioden 2009 til 2020 fulgt udviklingen på landsplan tæt, mens regionen konsekvent ligger lidt over.

På den femårige overlevelsesrate følger Aarhus Kommune ligeledes hele landet tæt. Denne har dog i de seneste tre år bevæget sig nærmere regionen. I 2020 var 65,0 procent af iværksætterne i Aarhus Kommune i live efter fem år, mens det regionalt drejede sig om 67,2 procent og 63,8 procent på landsplan.

Generelt set over tid er iværksætterne i Aarhus Kommune altså relativt til landsplan stærke, mens de i forhold til Region Midtjylland er en smule svagere.

Figur 9. Overlevelsesrater efter område, 2009-2020

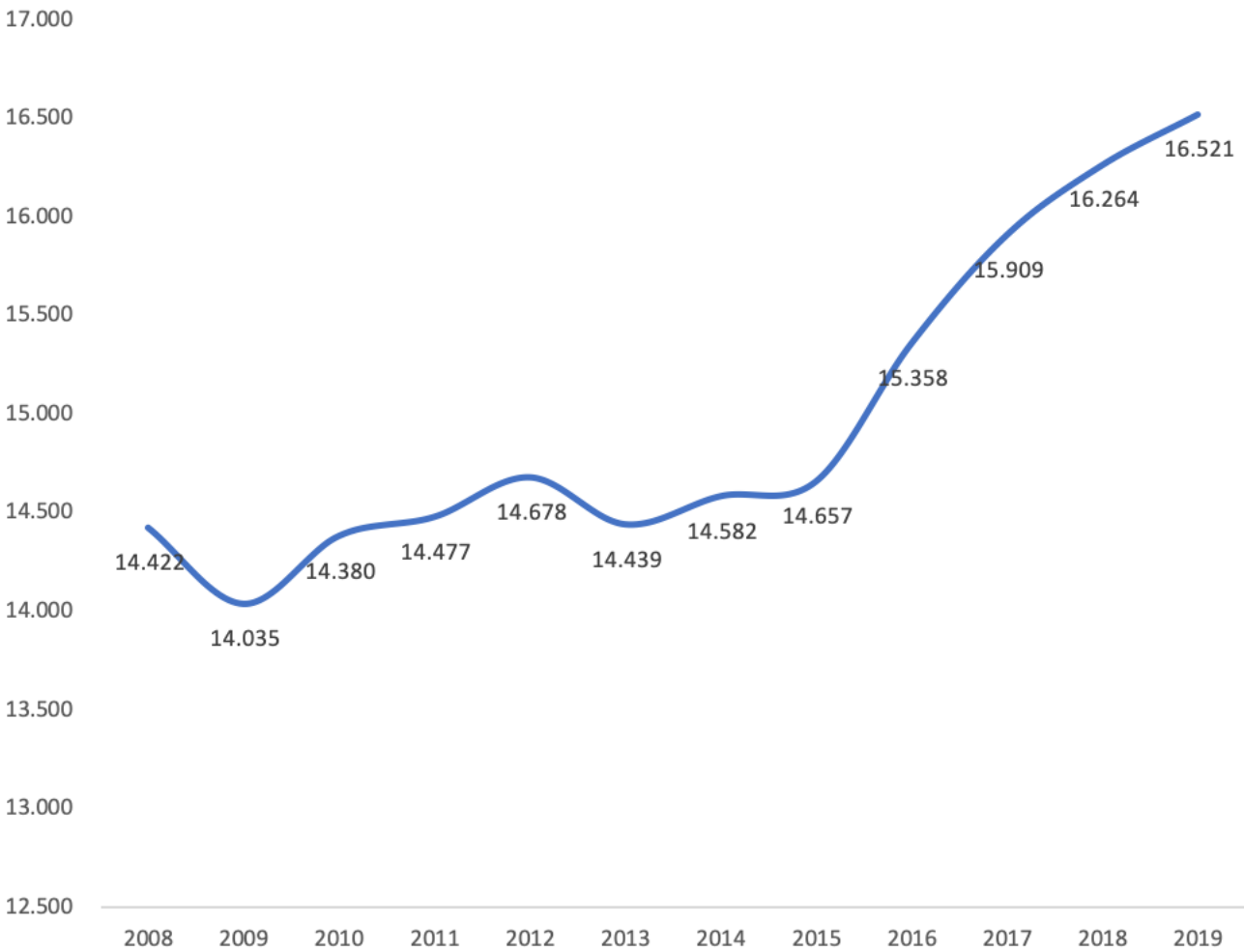

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase samt diverse erhvervsregistre.

Som vi så af Figur 7, ligger iværksætteriet stadig et godt stykke under niveauet fra før Finanskrisen, hvor det toppede i 2007 med 1.451 nye reelle virksomheder. Til gengæld er iværksætterne blevet mere levedygtige gennem årene, hvor end ikke Coronakrisen har kunnet ændre denne tendens. Kigger vi udviklingen i det samlede antal reelle virksomheder, er Aarhus i 2019 på et markant højere niveau end i 2008, inden Finanskrisen for alvor satte ind, jf. Figur 10.

Der var 16.521 reelle virksomheder i kommunen i 2019, hvilket var 2.099 flere end i 2008. Det svarer til en vækst på 14,6 procent. Dermed er virksomhedsbestanden langt over finanskriseniveauet målt i antal, og der har været en markant vækst i antallet af virksomheder siden 2015. Man kan med andre ord sige at selvstændighedskulturen stortrives i Aarhus Kommune.

Figur 10. Udvikling i antal reelle virksomheder, Aarhus Kommune, 2008-2019

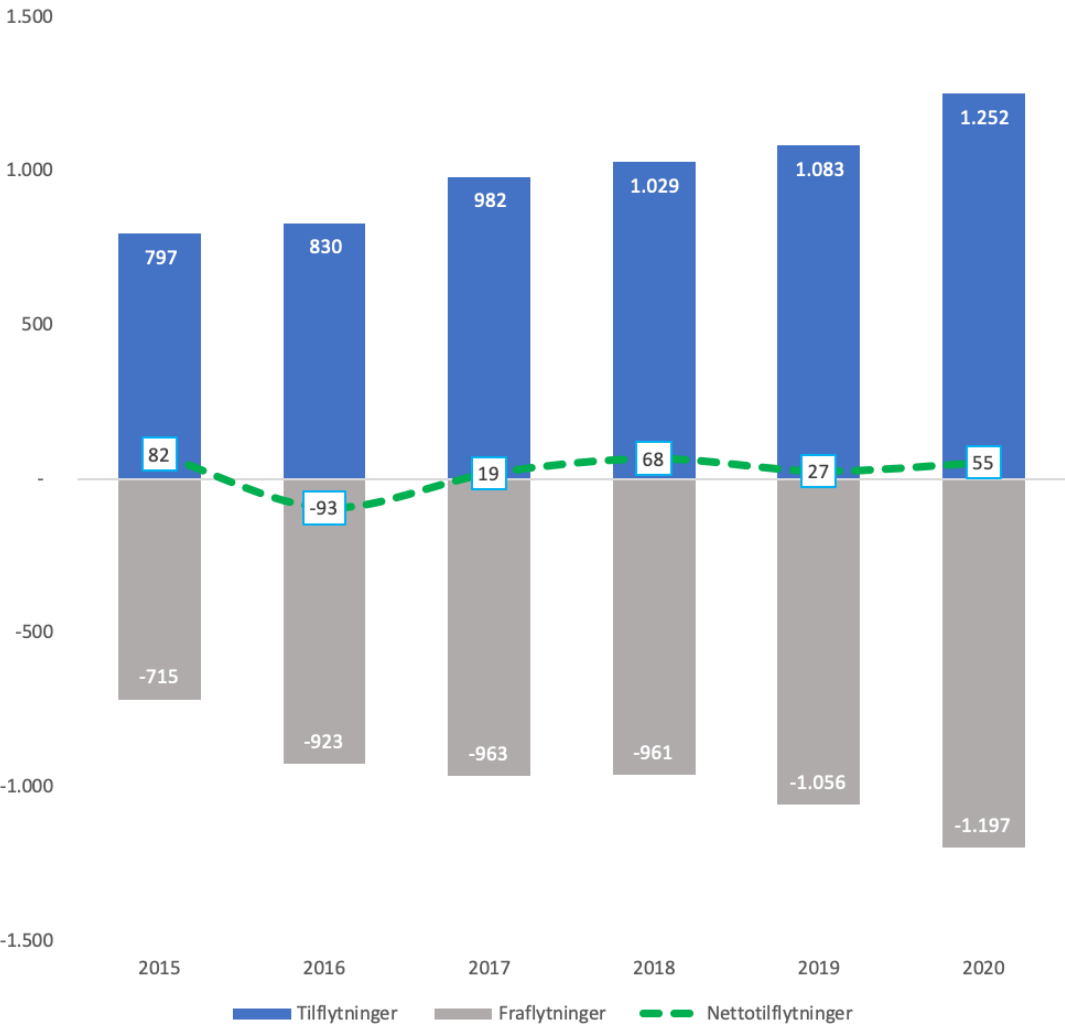

Kilde: Generel Firmastatistik. Bearbejdet af eStatistik.

En anden forklaring på udviklingen i virksomhedsbestanden findes i kommunens evne til at tiltrække virksomheder fra andre områder. Her viser Figur 11, at der i perioden fra 2015 til 2020 er tale om en nettoindvandring af 158 virksomheder. Kun i et enkelt år er der i perioden flyttet flere virksomheder fra Aarhus Kommune, end der er kommet til.

I perioden 2016-2020 er der samlet flyttet 5.815 virksomheder fra Aarhus Kommune, mens der er kommet 5.973 virksomheder til fra andre kommuner. I det perspektiv er 158 tilflyttede virksomheder ikke mange, men man bør hæfte sig ved, at der er en nettotilflytning af virksomheder i Aarhus Kommune.

Figur 11. Til- og fraflytning af reelle virksomheder, Aarhus Kommune, 2015-2020

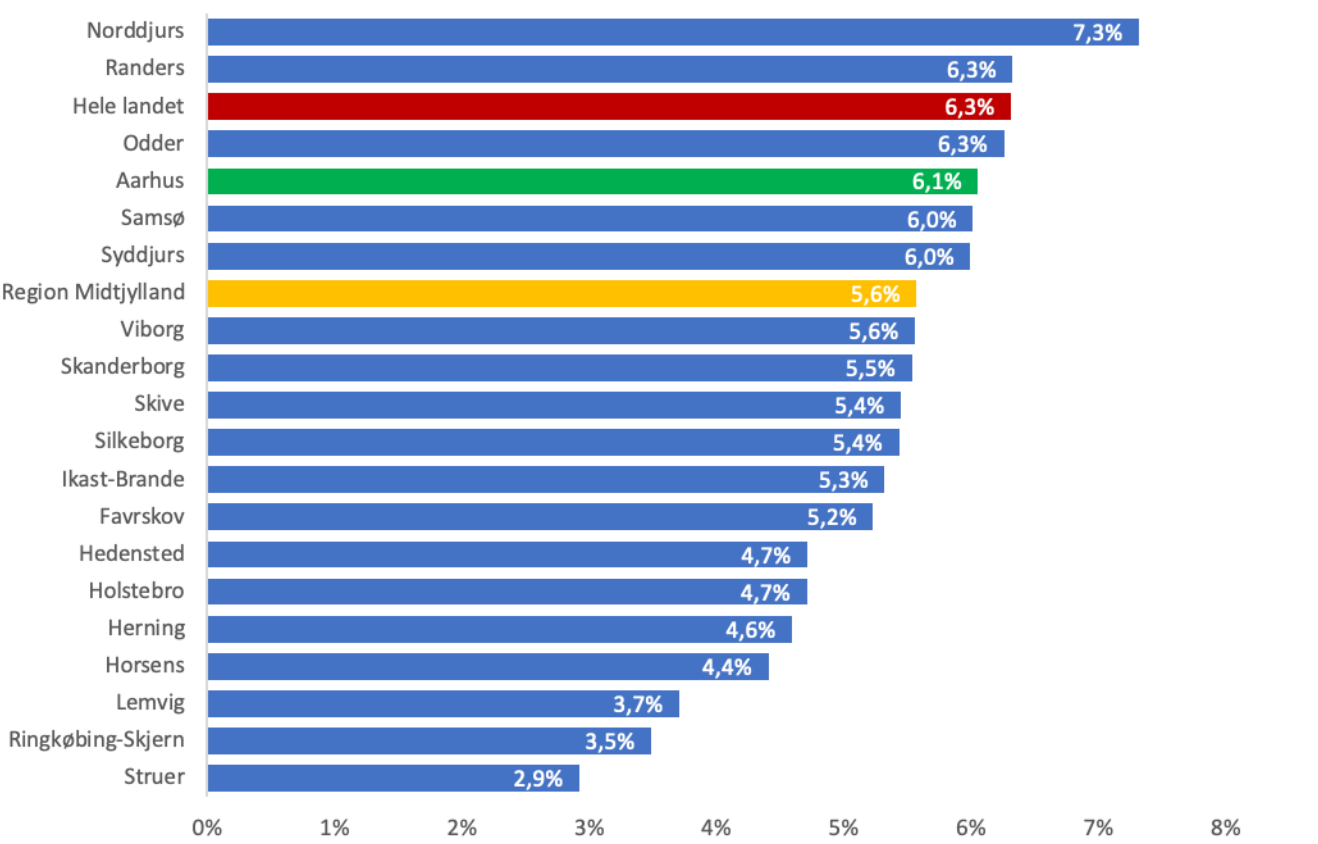
Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik

Jobvækst er som nævnt også et vigtigt parameter. For at belyse det, bruges de seneste fem iværksætterårganges andel af den samlede private beskæftigelse i 2019. Denne andel fremgår af Figur 12.

Generelt i Danmark udgjorde de seneste fem iværksætterårgange 6,3 procent af den private beskæftigelse i 2019. For Region Midtjylland var denne andel 5,6 procent. I Aarhus Kommune ligger den i 2019 på 6,1 procent, hvilket placerer Aarhus Kommune blandt de fire øverste kommuner i Region Midtjylland.

Norrdjurs Kommune topper med en andel på 7,3 procent, mens iværksætterjobbene i Randers Kommune udgør 6,3 procent. Struer er med en andel på 2,9 procent sidst.

Figur 12. De seneste fem iværksætterårganges andel af den private beskæftigelse, fordelt på område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

De 6,1 procent, som iværksætterjobbene udgør, svarer til 8.584 job. Hvordan de fordeler sig på brancher fremgår af Tabel 4, der viser branchefordelingen af den private beskæftigelse og iværksætterjobbene i Aarhus Kommune.

Kigger vi branchefordelingen af den private sektor, hersker der ingen tvivl om, at den dominerende branche i Aarhus Kommune er 'Handel' med 33.496 beskæftigede. Det svarer til 23,6 procent af beskæftigelsen i den private sektor i 2019.

'Videnservice' udgør 13,3 procent af beskæftigelsen. Her var der 18.910 beskæftigede. 'Information og kommunikation' og 'Industri' er omtrent lige store med henholdsvis 13.966 og 13.114 beskæftigede. Det svarer til andele på 9 og 10 procent.

Tabel 4. Privat beskæftigelse og iværksætterjob (seneste fem årgange), fordelt på branche, 2019

Branche	Beskæftigede, privat sektor	Iværksætternes jobskabelse	Iværksætternes jobandel
Landbrug, skovbrug og fiskeri	773	25	3,2%
Industri	13.114	342	2,6%
Energi og Forsyning	870	44	5,1%
Bygge og anlæg	10.068	550	5,5%
Handel	33.496	1.186	3,5%
Transport	6.466	353	5,5%
Hoteller og restauranter	8.895	1.536	17,3%
Information og kommunikation	13.966	1.372	9,8%
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	8.763	431	4,9%
Videnservice	18.910	1.235	6,5%
Operationel service	9.983	457	4,6%
Undervisning og sundhed mv.	8.544	587	6,9%
Kultur og fritid	3.898	214	5,5%
Andre serviceydelser mv.	3.965	252	6,4%
Alle brancher	141.711	8.584	6,1%
Andel af Region Midtjylland	30,0%	33,6%	

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Vendes blikket mod, hvordan iværksætterjobbene fordeler sig, er der fire brancher, som samlet står for mere end 60 procent af iværksætterjobbene. Det drejer sig om 'Hoteller og restauranter' med 1.536 iværksætterjob svarende til 17,9 procent af alle iværksætterjob i kommunen. Dernæst findes 'Information og kommunikation' med 1.372 job svarende til 16,0 procent og 'Videnservice' med 1.235 job svarende til 14,4 procent. Kommunens, som tidligere nævnt, største branche – 'Handel' havde 1.186 iværksætterjob svarende til 13,8 procent af alle iværksætterjob i kommunen.

'Hoteller og restauranter' og 'Information og kommunikation' har en overrepræsentation af iværksætterjob, mens der i 'Handel' er færre iværksætterjob relativt til branchens andel af den samlede beskæftigelse. 'Videnservice' er repræsentativ med 13,3 procent af beskæftigelsen og 14,4 procent af iværksætterjobbene.

Industrien fyldte som nævnt en hel del i beskæftigelsen, hvor den stod for 9,3 procent af den private sektor i 2019, men den høje andel udgøres ikke af iværksætterjob. Tværtimod er de underrepræsenterede. Branchen har 342 iværksætterjob, hvilket svarer til 4,0 procent af det samlede antal iværksætterjob i kommunen.

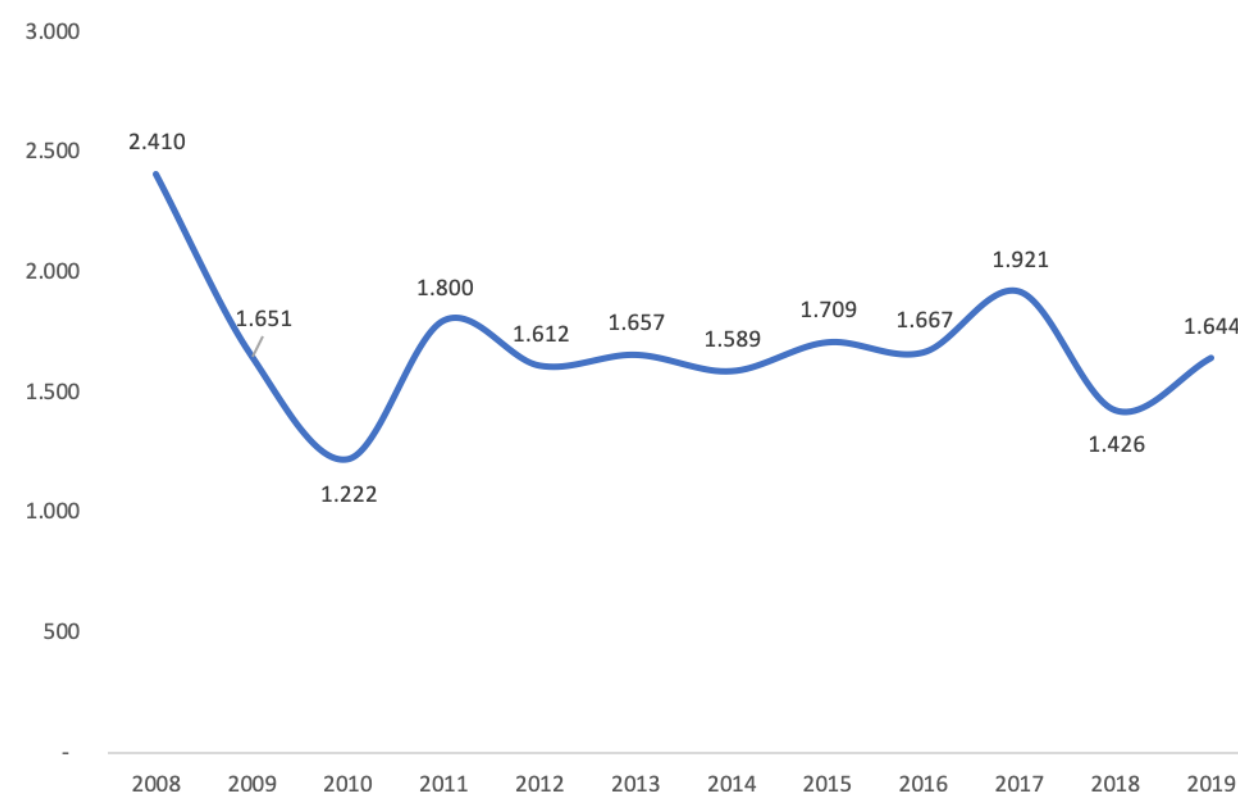
'Industri' og 'Handel' har det til fælles, at iværksætterjobbene udgør en meget lille del af branchens beskæftigelse. Henholdsvis 2,6 procent og 3,5 procent. I 'Hoteller og restauranter' gør det omvendte sig gældende. Her udgør de 1.536 iværksætterjob hele 17,3 procent af branchens samlede beskæftigelse, hvilket i 2019 er den højeste iværksætterandel i nogen branche i Aarhus Kommune.

Overordnet set udgør den private beskæftigelse i Aarhus Kommune 30,0 procent af Region Midtjyllands private beskæftigelse, mens iværksætterjobbene udgør 33,6 procent af regionens iværksætterjob. Med andre ord er der en overrepræsentation af iværksætterjob i Aarhus Kommune i forhold til kommunens andel af regionens beskæftigelse.

Det årlige iværksætterbidrag til beskæftigelsen i Aarhus Kommune er desuden meget stabilt, jf. Figur 13. Der er overordnet en stabil tilførsel af job i perioden 2008 til 2019, dog med mindre udsving. I 2019 bidrog iværksætterne samlet med 1.644. ■

Her udgør de 1.536 iværksætterjob hele 17,3 procent af branchens samlede beskæftigelse, hvilket i 2019 er den højeste iværksætterandel i nogen branche i Aarhus Kommune.

Figur 13. Iværksætterårgangenes bidrag til beskæftigelsen, Aarhus Kommune, 2008-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel af Iværksætterdatabase og RAS

Virksomhedsbestand, iværksættere og vækstvirksomheder i Aarhus Kommune

Tabel 5 viser, hvordan virksomhederne i Aarhus Kommune fordeler sig på brancher. Branchefordelingen for kommunens iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder² ses ligeledes i tabellen.

I alt var der 16.521 reelle virksomheder i Aarhus Kommune i 2019, ifølge ovenstående tabel. Den største branche målt på antal reelle virksomheder var 'Videnservice', hvor der var 2.855 virksomheder svarende til 17,3 procent af virksomhedsbestanden. I 'Handel' var der 2.087 virksomheder, hvilket svarer 12,6 procent, mens der var 1.855 virksomheder i 'Ejendomshandel og udlejning' og 1.748 i 'Undervisning, sundhed mv.'.

Der var som tidligere nævnt 1.210 iværksættervirksomheder i 2019. Også her var den største branche 'Videnservice' med 239 iværksættere. Det svarer til 19,8 procent af iværksætterne. 'Information og kommunikation' fylder desuden godt blandt iværksætterne. Her var der 168 iværksættere i 2019, mens der var 128 iværksætter i 'Ejendomshandel og udlejning' og 111 i 'Handel'.

I ovenstående tabel kan det ydermere læses, at Aarhus Kommune havde 137 Gazeller i 2019. 'Handel' og 'Videnservice' var de største Gazelle-brancher med henholdsvis 32 og 27 Gazeller. Det svarer til andele på henholdsvis 23,4 procent og 19,7 procent. 'Information og kommunikation' havde 20 Gazeller, 'Industri mv.' havde 18, og der var 17 i bygge- og anlægsbranchen.

Endelig viser tabellen også branchefordelingen for Aarhus Kommunes vækstlagsvirksomheder. Dem var der 347 af, og her var 'Information og kommunikation' størst med 70 vækstlagsvirksomheder. Det svarer til 20,2 procent af alle kommunens vækstlagsvirksomheder. Der var 60 i 'Videnservice' og 59 i 'Handel', hvilket svarer til omtrent 17 procent.

² Vækstlagsvirksomheder er virksomheder, der i perioden fra 2015 til 2017 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i 2017 har mindst 5 ansatte. Reference: Profilanalysen 2019

Tabel 5. Virksomheder i Aarhus Kommune, opgjort på type og branche, 2019

Brancher	Firmaer	Iværksættere	Gazeller	Vækstlag
Landbrug, skovbrug og fiskeri	325	13	1	2
Industri mv.	739	44	18	24
Bygge og anlæg	1.128	92	17	32
Handel	2.087	111	32	59
Transport	522	74	2	7
Hoteller og restauranter	832	69	5	21
Information og kommunikation	1.445	168	20	70
Finansiering og forsikring	900	19	0	12
Ejendomshandel og udlejning	1.855	128	2	7
Videnservice	2.855	239	27	60
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	975	82	10	26
Undervisning, sundhed mv.	1.748	81	0	21
Kultur og fritid	420	38	0	3
Andre serviceydelser mv.	690	52	3	3
I alt	16.521	1.210	137	347
Andel af Region Midtjylland	19,1%	24,2%	29,5%	30,5%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

*Iværksættere defineres som reelle virksomheder, der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

*Til Gazellerne er der taget udgangspunkt i Børsens Gazellervirksomheder. For at blive Gazelle skal et selskab have haft positivt vækst hvert af de seneste fire år samt minimum at have fordoblet omsætningen eller bruttofortjenesten på de fire år.

*Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der over en toårig periode har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i slutåret har mindst 5 ansatte.

Tabellen viser endvidere Aarhus Kommunes andel af henholdsvis firmaer, iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder i forhold det samlede antal i Region Midtjylland. Overordnet set findes 19,1 procent af regionens firmaer i Aarhus Kommune. Yderligere er der en overrepræsentation af iværksættere, da de 1.210 udgør 24,2 procent af regionens samlede antal iværksættere. Det samme ses for Gazellernes vedkommende, som er overrepræsenterede i Aarhus Kommune, da de udgør 29,5 procent af regionens samlede antal. Endelig er der vækstlagsvirksomhederne, hvor der ligeledes ses en overrepræsentation i Aarhus Kommune. De 347 vækstlagsvirksomheder svarer til 30,5 procent af regionens samlede antal vækstlagsvirksomheder. ■

Omsætning og eksport i Aarhus Kommune

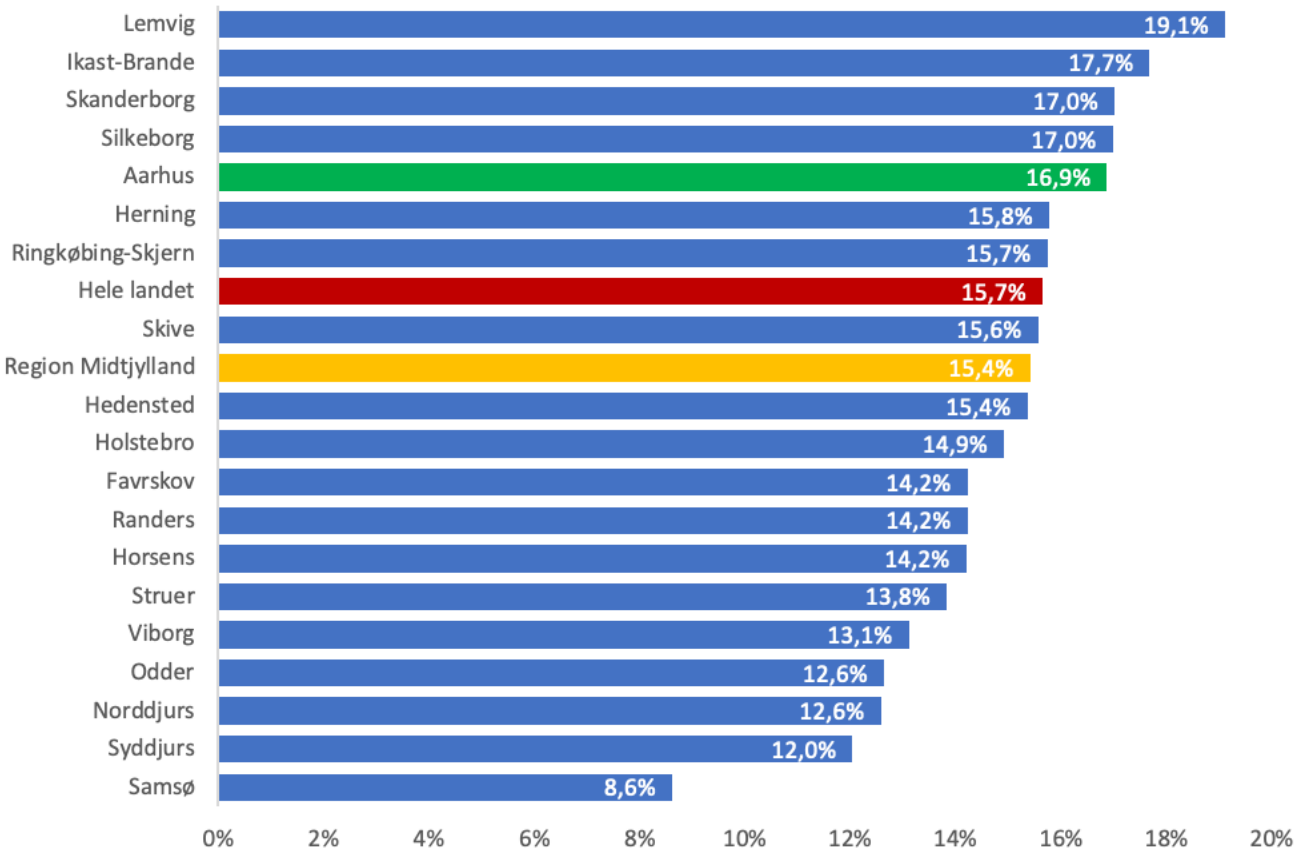
I lighed med iværksætteri er international skalering også et vigtigt parameter i bestræbelserne på økonomisk vækst. Mulighederne er i nogle tilfælde begrænsede på hjemmemarkedet, hvorfor mange virksomheder kigger uden for landets grænser, når vækstambitionerne skal indfries.

Figur 14 viser, hvor stor en andel af virksomhederne i Aarhus Kommune, som eksporterer. Eksportaktivitet defineres i denne sammenhæng som en registreret eksportomsætning i virksomhedens indberetninger til SKAT. Her ses det, at 16,9 procent af Aarhus Kommunes virksomheder har eksportaktiviteter.

**16,9 procent af
Aarhus Kommunes virksomheder
har eksportaktiviteter**

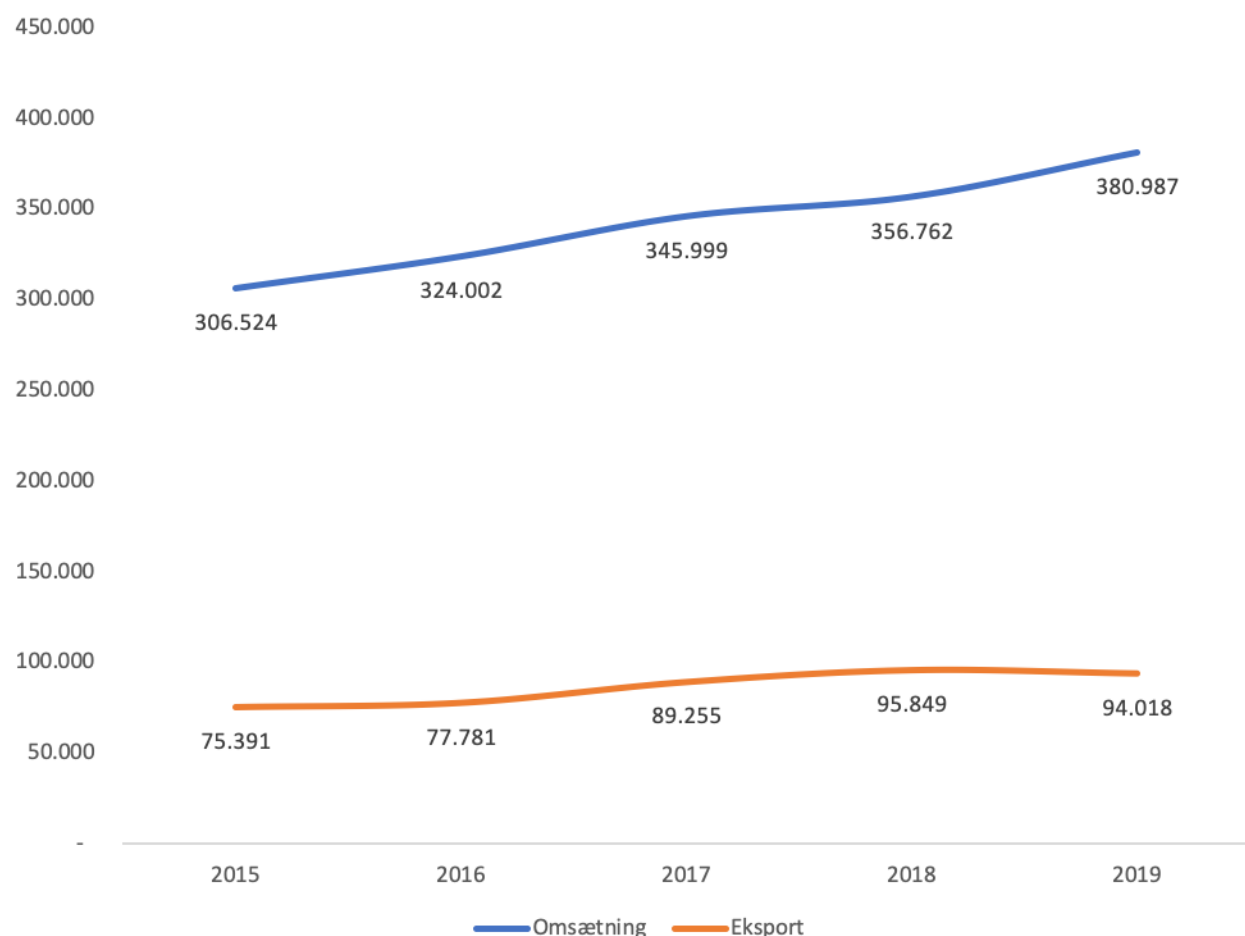
Figur 14. Andelen af virksomheder med eksport, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik og REGSTAT. Beregninger foretaget af eStatistik. Virksomheder har eksportaktivitet, når de indberetter eksportomsætning til Skat.

På landsplan drejer det sig om 15,7 procent, og i Region Midtjylland er andelen 15,4 procent. Dermed har Aarhus Kommune altså en lidt højere andel af eksportvirksomheder end generelt for regionen.

Figur 15. Omsætning og eksport, Aarhus Kommune, millioner kroner, 2015-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

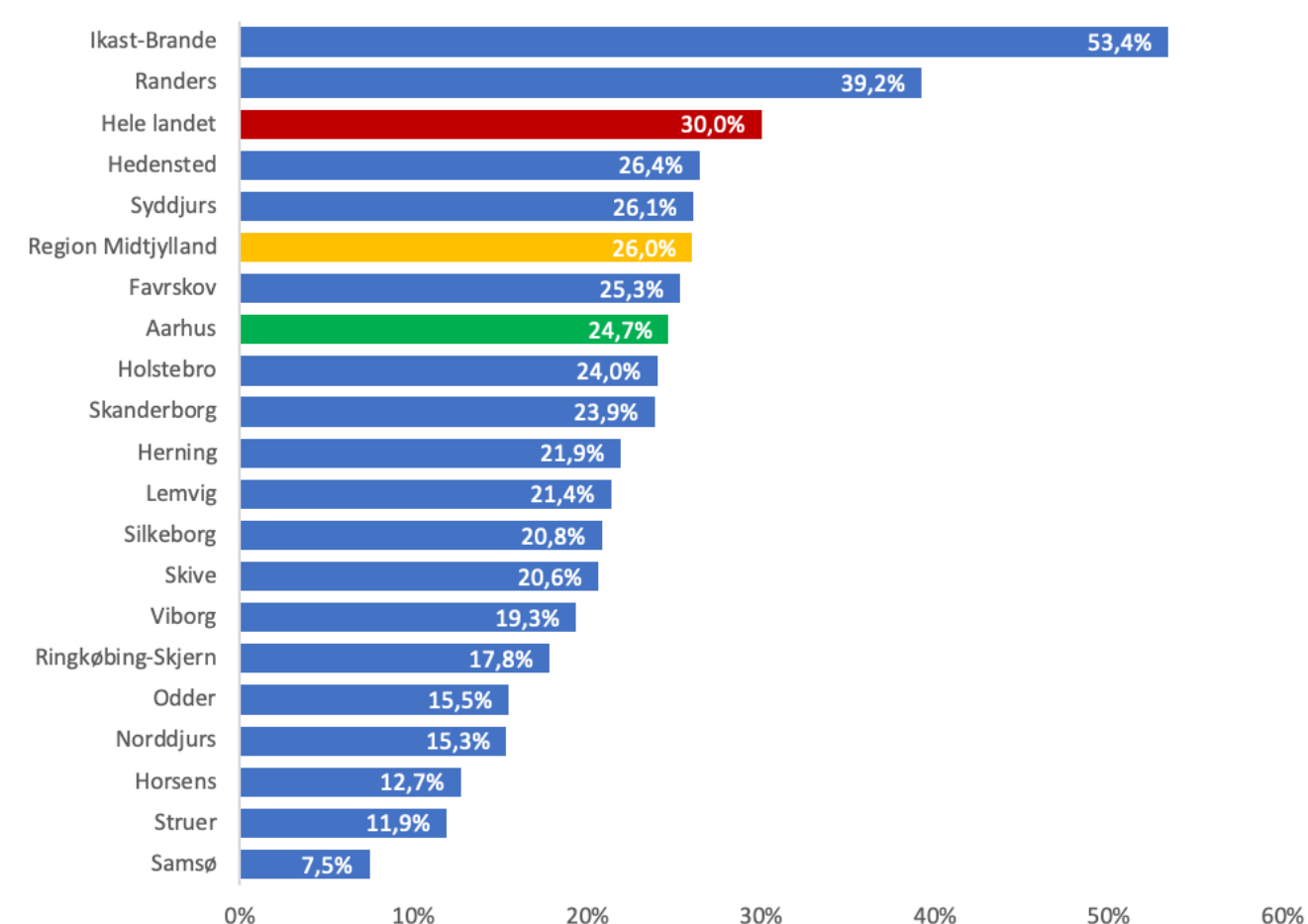
En anden måde at vurdere eksportens betydning på er ved at kigge på virksomhedernes samlede omsætning og eksportens andel heraf. Figur 15 viser udvikling i omsætning og eksportomsætning i Aarhus Kommune i perioden 2015 til 2019.

I 2019 var den samlede omsætning fra virksomhederne i Aarhus Kommune på 381 milliarder kroner. Heraf udgjorde eksportomsætningen 94 milliarder kroner. Set over hele perioden er omsætningen vokset med 74,5 milliarder kroner, hvilket svarer til en vækst på 24,3 procent.

Eksportomsætningen er i samme periode vokset med 18,6 milliarder kroner, hvilket er en vækst på 24,7 procent. Med andre ord vokser eksporten altså i samme tempo som hjemmemarkedssalget for virksomhederne i Aarhus Kommune.

Med andre ord vokser eksporten altså i samme tempo som hjemmemarkedssalget for virksomhederne i Aarhus Kommune

Figur 16. Eksportandel af samlet omsætning, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Der er således vækst i såvel omsætning som eksport, og som det fremgik af Figur 14, har Aarhus Kommune en relativt høj andel af virksomheder med eksport. Kigger vi på eksportomsætnings andel af den samlede omsætning i kommunen, udgør eksporten cirka en fjerdedel, jf. Figur 16.

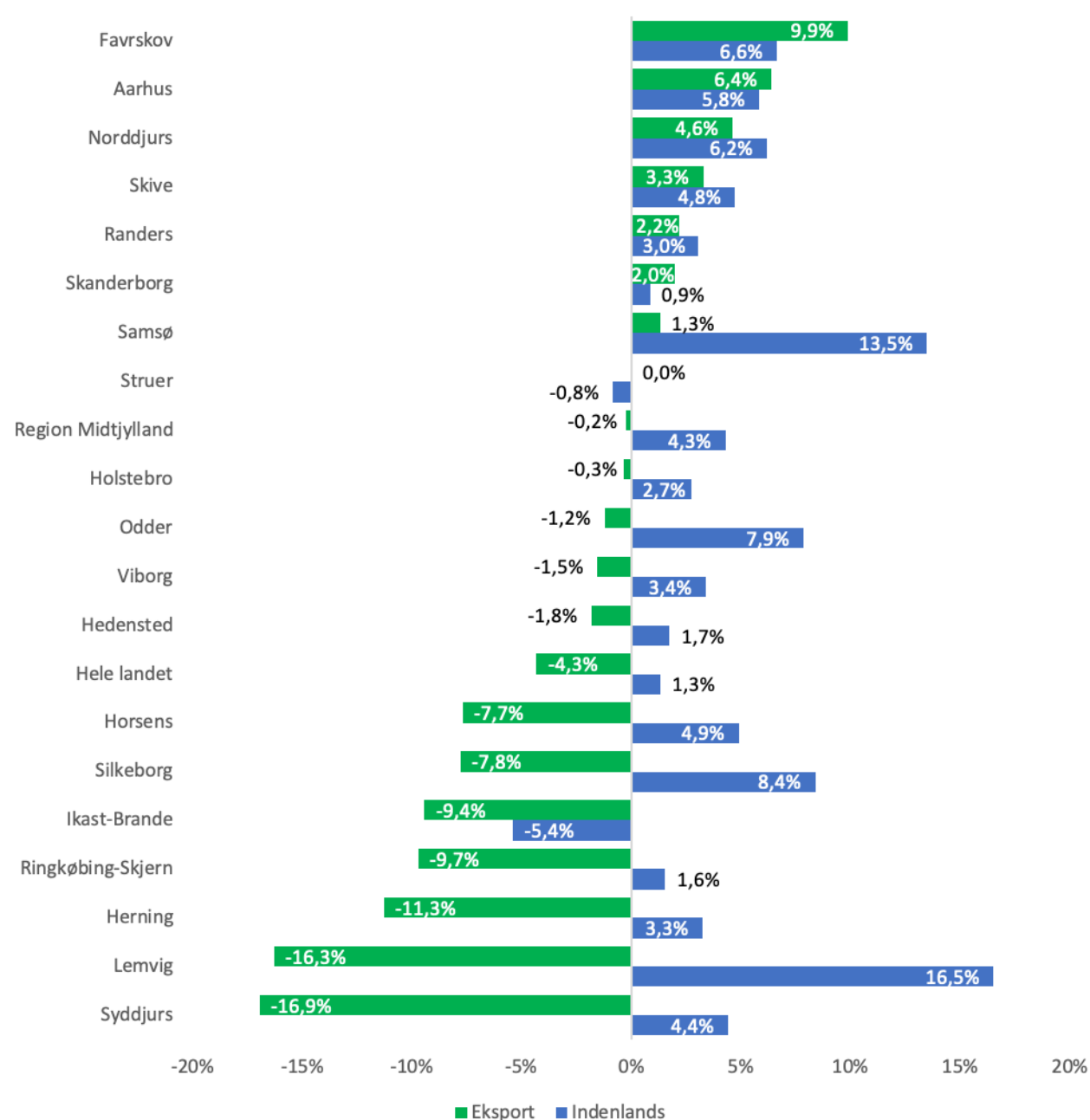
I Aarhus Kommune udgør eksportomsætningen 24,7 procent af den samlede omsætning. Det er lige under niveauet i såvel Region Midtjylland (26,0 procent) og hele landet (30,0 procent). Det er samtidig langt fra kommunerne i top, Ikast-Brande og Randers Kommuner, der qua internationale giganter (Bestseller, Siemens Gamesa, Danish Crown) har en meget høj eksportandel.

Ovenstående tal er baseret på Danmarks Statistiks Generel Firmastatistik. Omsætning og eksport opgøres også i statistikken Firmaernes Køb og Salg, som gør det muligt at fokusere på eksport i perioden 2019 til 2020, hvilket bestemt ikke er uinteressant i lyset af COVID-19-pandemien.

Figur 17 viser, hvordan udviklingen i eksportomsætning og indenlandssalg har været det seneste år fra 2019 til 2020, og her ses det, at væksten fortsatte i Aarhus Kommune. Eksporten er i perioden steget med 6,4 procent, mens det indenlandske salg er steget med 5,8 procent. I regionen er det kun Favrskov Kommune, som præsterer en højere vækst i eksportomsætning end Aarhus Kommune.

Der er et stort spænd i eksportudviklingen blandt kommunerne i Region Midtjylland. Samlet set er der status quo i regionen, der er gået 0,2 procent tilbage i eksportomsætning i perioden. Internt i regionen spænder det fra Favrskov Kommune i top med 9,9 procent til Syddjurs Kommune, der har haft en tilbagegang på 16,9 procent i eksportomsætningen. I hele landet er eksporten gået 4,3 procent tilbage.

Figur 17. Udvikling i eksportomsætning og indenlandssalg, 2019-2020

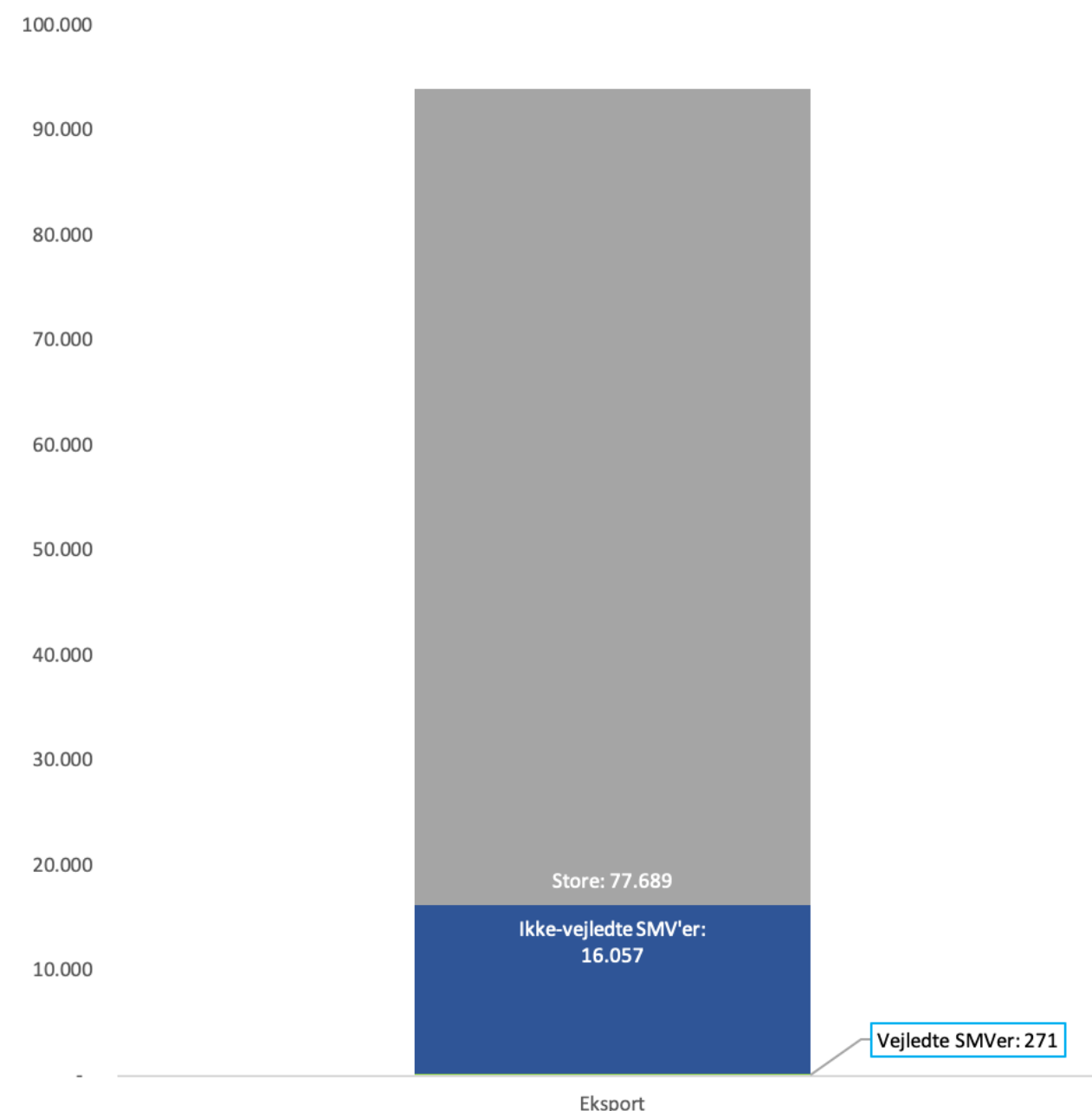
Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Firmaernes Køb og salg (FIKS). Beregninger foretaget af eStatistik.

Kigger vi isoleret på det indenlandske salg, er det på denne parameter generelt gået lidt bedre for virksomhederne i Region Midtjylland end, det er med eksporten. Her er det blot Ikast-Brande og Struer Kommuner, der haft tilbagegang. For Struers Kommunes vedkommende er der næsten tale om status quo.

Som nævnt eksporterede virksomhederne i Aarhus Kommune i 2019 for 94 milliarder kroner. Figur 18 viser, hvordan de 94 milliarder kroners eksport fordeler sig på virksomhedsstørrelser. De store virksomheder stod for 77,7 milliarder kroner, hvilket svarer til 82,6 procent af eksportomsætningen. De små og mellemstore virksomheder (SMV'er) stod for de resterende 16,3 milliarder kroner, svarende til 17,4 procent.

Figuren viser også, at de SMV'er, som modtog vejledning, tegnede sig for en eksport på 271 millioner kroner. Det svarer til 0,3 procent af den samlede eksport fra kommunen eller 1,7 procent af SMV-eksporten.

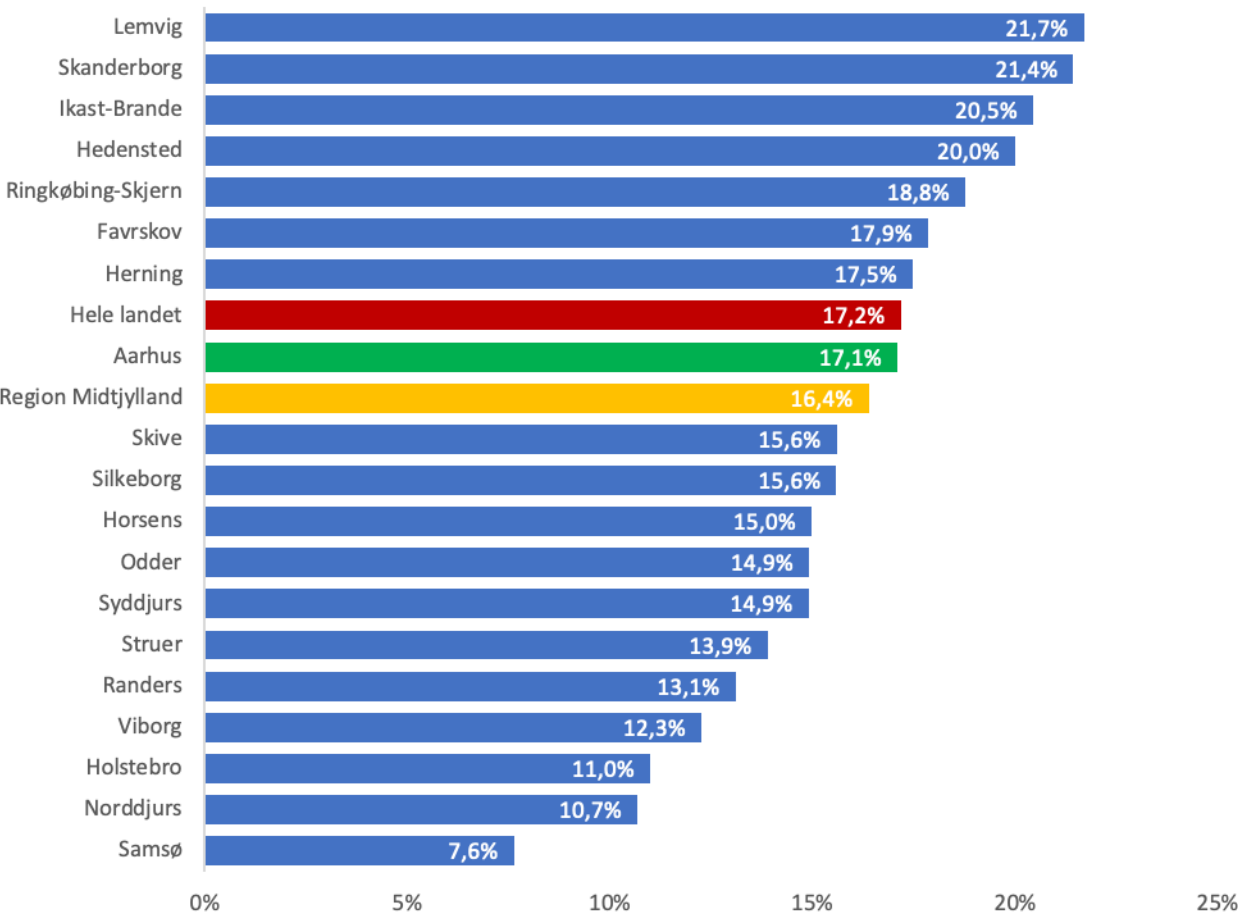
Figur 18. Eksportomsætning i millioner kroner, fordelt på virksomhedsstørrelse og vejledning, Aarhus Kommune, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Omstående er ikke udtryk for, at Aarhus Kommunes SMV'er ikke har internationalt udsyn. Sammenlignes det, hvor meget eksporten udgør af SMV'ernes omsætning, er Aarhus Kommunes SMV'er repræsentative sammenlignet med regionen og landsplan, jf. Figur 19. Her fremgår det, at SMV-eksporten i Aarhus Kommune udgjorde 17,1 procent af SMV'ernes omsætning, hvilket er lidt over det generelle niveau i regionen og lige under hele landet. På landsplan var andelen 17,2 procent, mens den i regionen udgjorde 16,4 procent. ■

Figur 19. SMV-eksportandel af SMV-omsætning, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Sammenlignes det, hvor meget eksporten udgør af SMV'ernes omsætning, er Aarhus Kommunes SMV'er repræsentative sammenlignet med regionen og landsplan

It-beskæftigelsen i Aarhus er stor og voksende

Digital transformation bliver mere og mere vigtig i store dele af erhvervslivet, og på rigtig mange måder er it blevet et konkurrenceparameter – ikke bare i tech-virksomheder. Det er således også interessant at kigge på, hvordan it-arbejdsmarkedet ser ud i de midtjyske kommuner.

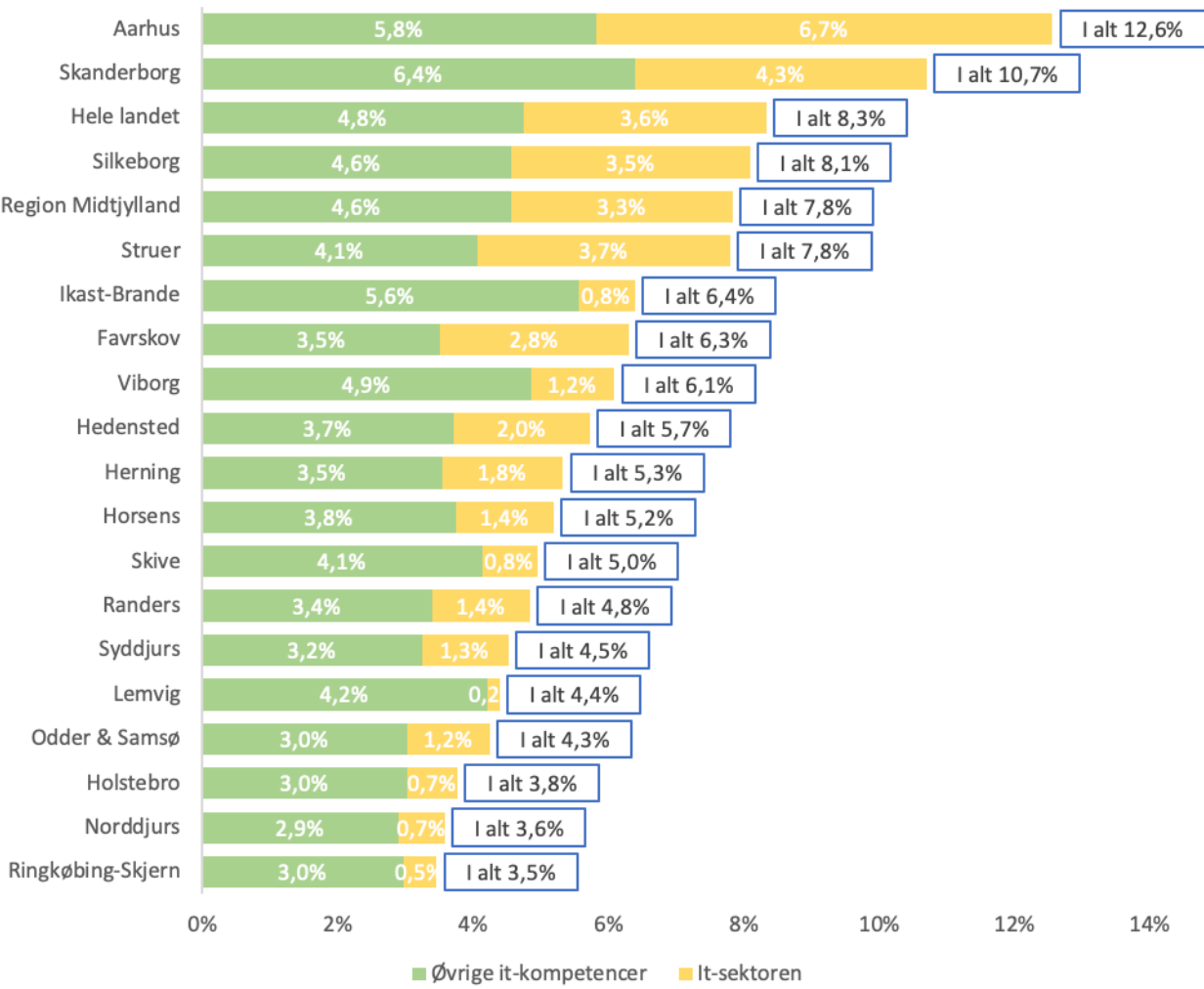
Overordnet set består it-beskæftigelsen af tre grupper. 1) personer beskæftigede i it-sektoren, 2) personer beskæftigede i it-stillinger udenfor it-sektoren og 3) personer med it-uddannelser.

På landsplan udgør disse tre grupper tilsammen 8,3 procent af den private beskæftigelse, og i Region Midtjylland drejer det sig om 7,8 procent af beskæftigelsen i den private sektor. Nedenstående Figur 20 viser, hvordan andelen er i regionens kommuner. Beskæftigelsen er opdelt i to grupper. Den ene er størrelsen på beskæftigelsen i it-sektoren og den anden består af beskæftigede med en it-uddannelse udenfor it-sektoren samt beskæftigede i it-stillinger ligeledes uden for it-sektoren. Den hedder i 'Øvrige it-kompetencer' i figuren.

Af figuren fremgår det, at den samlede it-beskæftigelse i Aarhus Kommune udgjorde 12,6 procent af den private sektor. It-sektoren stod for 6,7 procent af den private beskæftigelse, mens 'Øvrige it-kompetencer' stod for 5,8 procent. Aarhus Kommunes it-beskæftigelse er altså markant større end såvel regionens samlede it-beskæftigelse som hele landets. Det er desuden den største it-beskæftigelse og it-sektor i regionen.

Figur 20. It-beskæftigelse opdelt efter branche og kommune, 2019

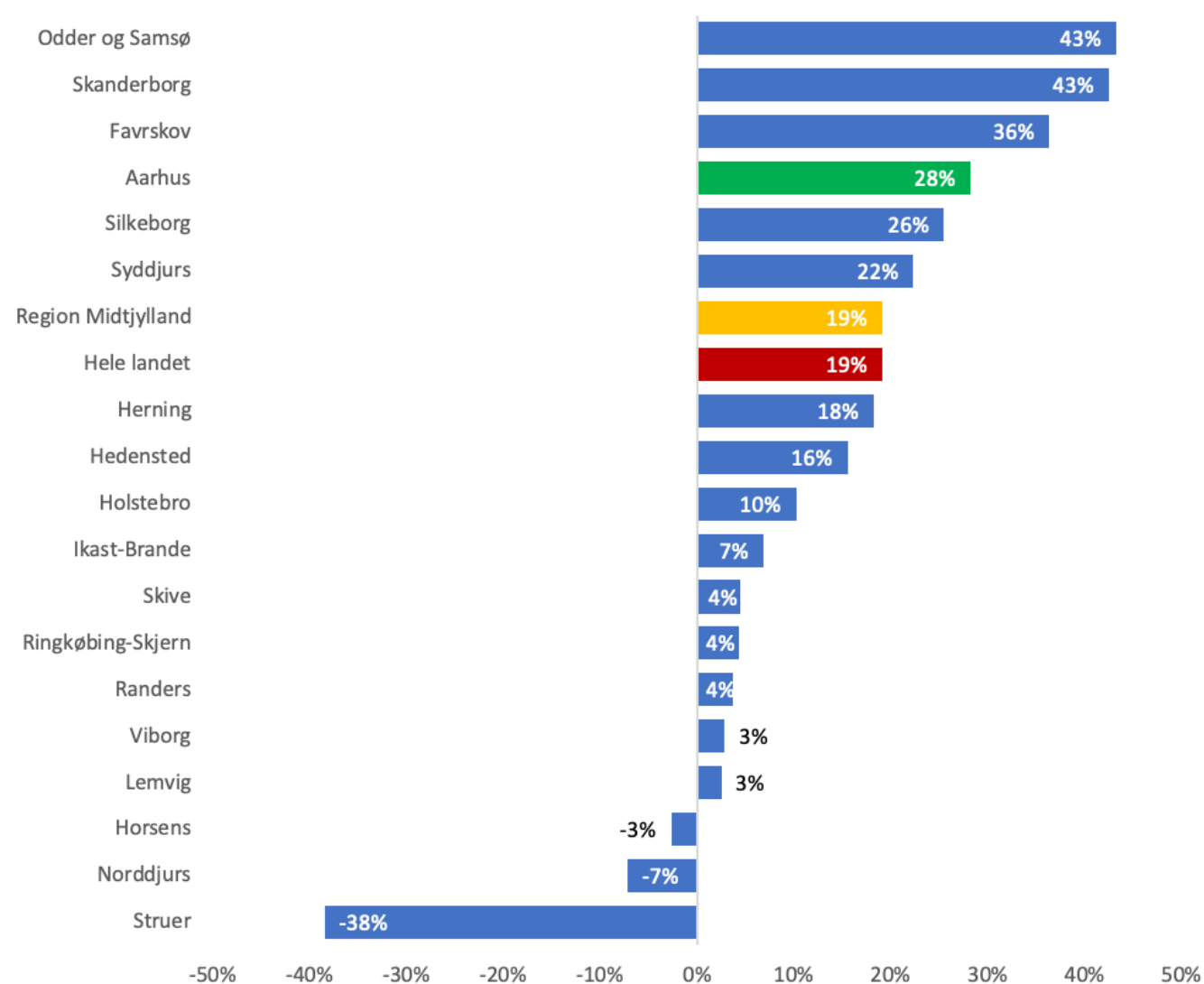

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Ringkøbing-Skjern findes den mindste it-beskæftigelse relativt til de øvrige kommuner i regionen. Det skal dog bemærkes, at it-beskæftigelsen i Samsø og Odder Kommuner er lagt sammen på grund af diskretioneringer.

Figuren viser endvidere, at beskæftigede i it-sektoren særligt findes i Aarhus og nabokommunerne til Aarhus. I de vestjyske kommuner findes it-kompetencerne typisk udenfor it-sektoren. Store virksomheder som Grundfos, Siemens-Gamesa og Cheminova hører ikke til it-sektoren, men har mange beskæftigede med it-uddannelser og i it-stillinger. Det er tydeligt, at it-kompetencer udenfor it-sektoren er mere ligeligt fordelt i regionen.

Figur 21. Udvikling i beskæftigelsen på it-arbejdsmarkedet, 2014-2019

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i det samlede it-arbejdsmarked, så er den både på landsplan og i Region Midtjylland vokset med 19 procent i perioden 2014 til 2019. It-arbejdsmarkedet er dermed en af de seneste fem års helt store jobmotorer, jf. Figur 21.

I Aarhus Kommune er it-beskæftigelsen vokset med 28 procent, hvilket altså godt stykke over det generelle niveau. Så it-beskæftigelsen i Aarhus Kommune fortsætter altså væksten og det i højere tempo end generelt. ■

I Aarhus Kommune er it-beskæftigelsen vokset med 28 procent, hvilket altså godt stykke over det generelle niveau

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Lokal og specialiseret vejledning i Aarhus Kommune

Kapitel 4

Dette kapitel indeholder en tabel og væsentlige figurer, der relaterer sig til den lokale og specialiserede vejledning i Aarhus Kommune. Der henvises til Profilanalysen 2021, såfremt der ønskes en yderligere detaljeret beskrivelse af data for den lokale og specialiserede vejledning – herunder data for de vejledtes årsværk, omsætning og eksport.

Kommunernes kommunale bevilling til operatøren¹ af lokal erhvervsservice i 2020 fremgår af Tabel 1.1. Tabellen viser, at Aarhus kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice i form af STARTVÆKST Aarhus var 1.800.000 kroner i 2020.

Udover bevillingen til STARTVÆKST Aarhus yder Aarhus Kommune også bidrag til adskillige andre tiltag inden for iværksætteri og erhvervsservice, som ikke indgår i de 1.800.000 mio. kroner².

Tabel 1.1 Årlig kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2020

Kommune	Årlig bevilling (kr.)
Favrskov	745.000
Herning	1.649.882
Holstebro	600.000
Horsens	4.000.000
Ikast-Brande	766.000
Lemvig	700.000
Norddjurs	335.000
Odder	1.460.000
Randers	2.500.000
Ringkøbing-Skjern	3.169.000
Samsø	85.000
Silkeborg	3.900.000
Skanderborg	1.388.692
Skive	1.385.000
Struer	450.000
Syddjurs	313.000
Viborg	2.762.000
Aarhus	1.800.000

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra den lokale erhvervsservice.

1 Operatøren er Erhvervshus Midtjylland
2 Tilføjet af Aarhus Kommune

Nedenstående Figur 1.1 viser, hvordan den lokale vejledning i de 18 kommuner fordeler sig på iværksættere, etablerede virksomheder og vækstslagsvirksomheder.

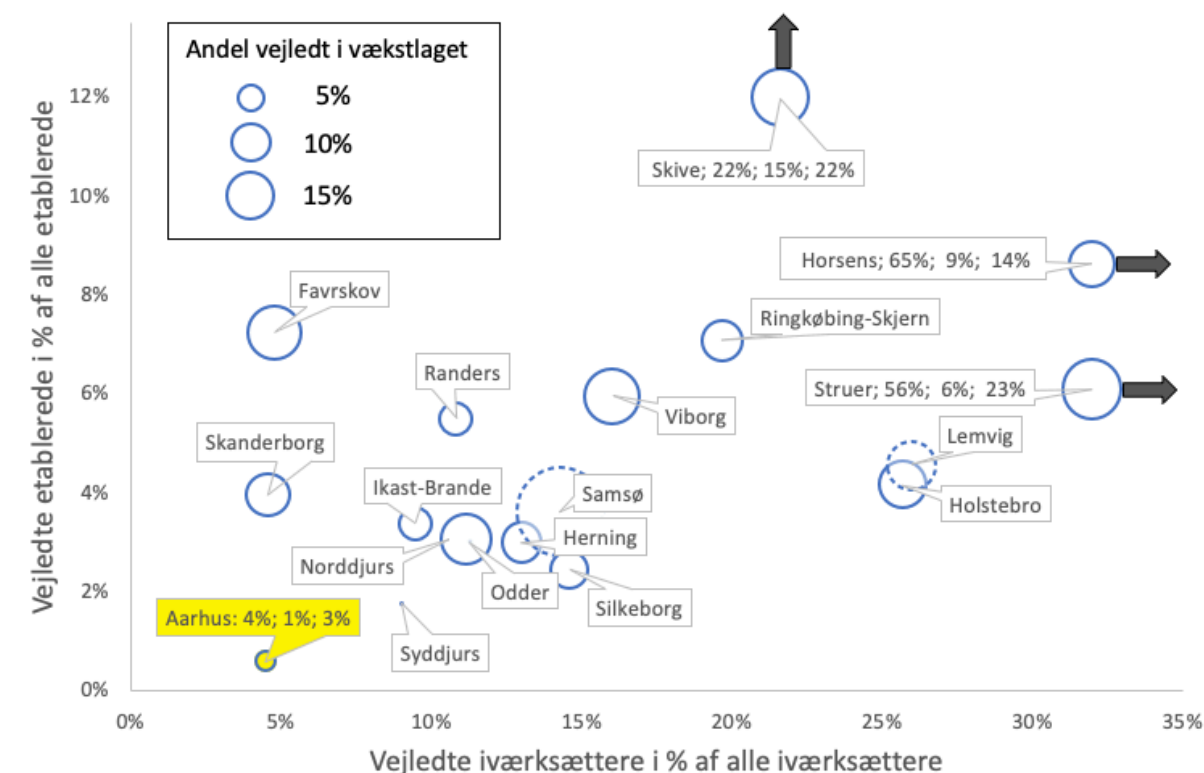
Heraf fremgår det, at fire procent af alle Aarhus kommunes iværksættere har modtaget vejledning fra STARTVÆKST Aarhus. Det samme har én procent af kommunens etablerede virksomheder, mens den lokale vejledning har nået tre procent af kommunens vækstslagsvirksomheder.

STARTVÆKST Aarhus vejleder også før-startere, men da de ikke har et cvr-nr. indgår de ikke i statistikken. Udover 1:1 vejledningen tilbydes iværksættere via STARTVÆKST Aarhus kollektive startmøder, temamøder samt specialismøder. Deltagelsen i disse aktiviteter indgår heller ikke figur 1.1. Fra 2021 vil STARTVÆKST Aarhus udelukkende have fokus på før-startere og iværksættere³.

I gennemsnit for de 18 medvirkende kommuner i 2020 modtog 14 procent af iværksætterne, fire procent af de etablerede virksomheder og 10 procent af vækstslagsvirksomhederne lokal vejledning. Dermed når vejledningen af iværksættere i Aarhus Kommune 10 procent færre iværksættere end gennemsnittet for regionen. Andelen af vejlede etablerede virksomheder er også under regionens gennemsnit – med en forskel på tre procentpoint. For vejledningsandelen af vækstlaget i kommunen gælder samme tendens, da andelen af vækstlaget, som har modtaget lokal vejledning i Aarhus Kommune, er syv procentpoint lavere end gennemsnittet for regionen. Forskellene mellem den andel Aarhus Kommune når af de lokale iværksættere, etablerede virksomheder samt vækstslagsvirksomheder, og den andel som regionen i gennemsnit når, kan forklares med de mange aarhusianske initiativer, som ligger ud over den lokale vejledning – initiativer der ligeledes bidrager til at understøtte det lokale erhvervsliv.

Aarhus kan i kraft af sine mange uddannelsesinstitutioner, ud over tilbuddet fra STARTVÆKST Aarhus, tilbyde fokuseret iværksætterrådgivning og deciderede uddannelser i Innovation og Entreprenørskab direkte hos uddannelsesinstitutionerne (Aarhus Universitet, VIA University College, Erhvervsakademi Aarhus etc.). Endvidere tilbyder Aarhus en mængde netværk og iværksætttermiljøer og kontorfællesskaber, hvor der ligeledes foregår en stor erfaringsudveksling blandt startups og scaleups (#Aarsome, INCUBA, The Kitchen / The Link, Companyons, OfficeLab, Promus, Venture Village, Headstart Fashion, Filmby Aarhus og mange flere). Endelig har byens størrelse og iværksætterpotentialet stor interesse blandt private investorer, banker og fonde, som ligeledes tilbyder sparring og finansiering (DanBan, The Hub – Danske Bank, Nordea Startup and Growth, Vækstfonden, Innovationsfonden etc.)⁴.

Figur 1.1 Årlig kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2020

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

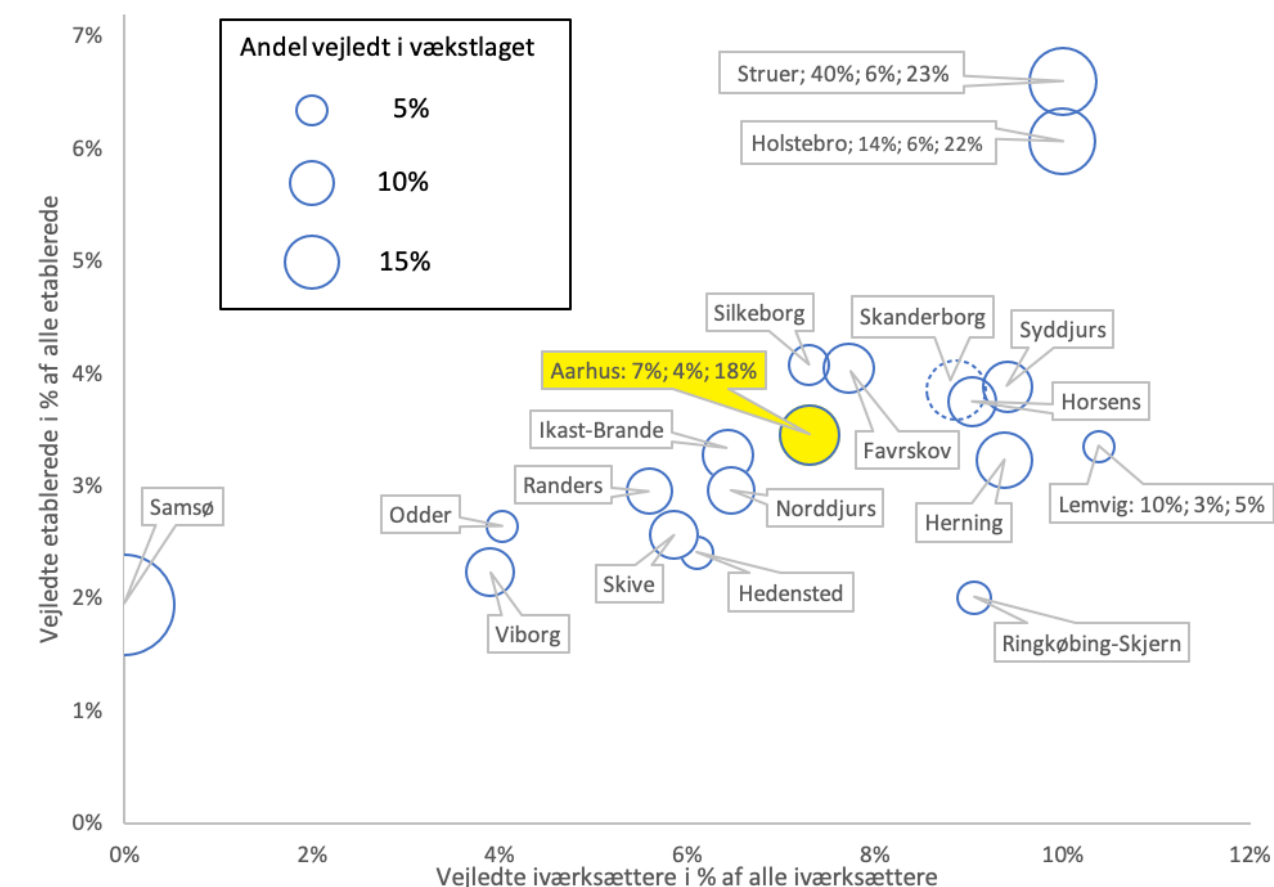
Aarhus Kommunes egen afdeling "Erhverv & Bæredygtig udvikling" koordinerer de mange kontaktflader og henviser løbende virksomhederne til de etablerede initiativer⁵.

Branchefordelingen af vejledninger i Aarhus, indikerer at 'Handel og Transport mv.' og 'Videnser-vice' samt 'Sundhed og undervisning' og 'Information og kommunikation' var de fire brancher blandt iværksætterne som modtog de største andele af lokale vejledning. For de etablerede virksomheder var det brancherne 'Handel og transport mv.', 'Vidensservice' og 'Sundhed og undervisning', der tegnede sig for de fleste vejledninger.

Rettes fokus på den specialiserede vejledning i Aarhus Kommune, fremgår det, at syv procent af kommunens iværksættere modtog specialiseret vejledning i 2020, mens det for de etablerede virksomheder drejede sig om fire procent. Den specialiserede vejledning nåede desuden 18 procent af vækstlaget, jf. Figur 1.2.

Generelt modtog otte procent af Region Midtjyllands iværksættere specialiseret vejledning, mens tre procent af de etablerede virksomheder og 14 procent af vækstlaget modtog specialiseret vejledning. Dermed er den specialiserede vejledning i Aarhus Kommune en smule lavere end regionens gennemsnit i forhold til andelen af vejlede iværksættere og en smule højere i forhold til andelen af etablerede virksomheder – i begge tilfælde er differencen ét procentpoint. Andelen af vækstlaget i Aarhus kommune, som har modtaget specialiseret vejledning, er ligeledes højere end gennemsnittet i regionens 19 kommuner. Der er tale om en forskel på fire procentpoint. ■

Figur 1.2 Andel der har modtaget specialiseret vejledning, 2020

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Erhvervshus Midtjylland.

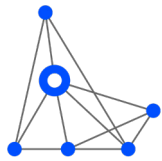
Branchefordelingen for den specialiserede vejledning i Aarhus viser, at 'Handel og transport mv.', 'Information og kommunikation' samt 'Vidensservice' var de tre brancher, der modtog flest specialiserede iværksættervejledninger. Det samme gør sig gældende ift. specialvejledning af etablerede virksomheder. ■

Aarhus
kommune

Aarhus Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivelse fra Erhvervshus Midtjylland, 2021.
Data-/Talmateriale leveret af eStatistik